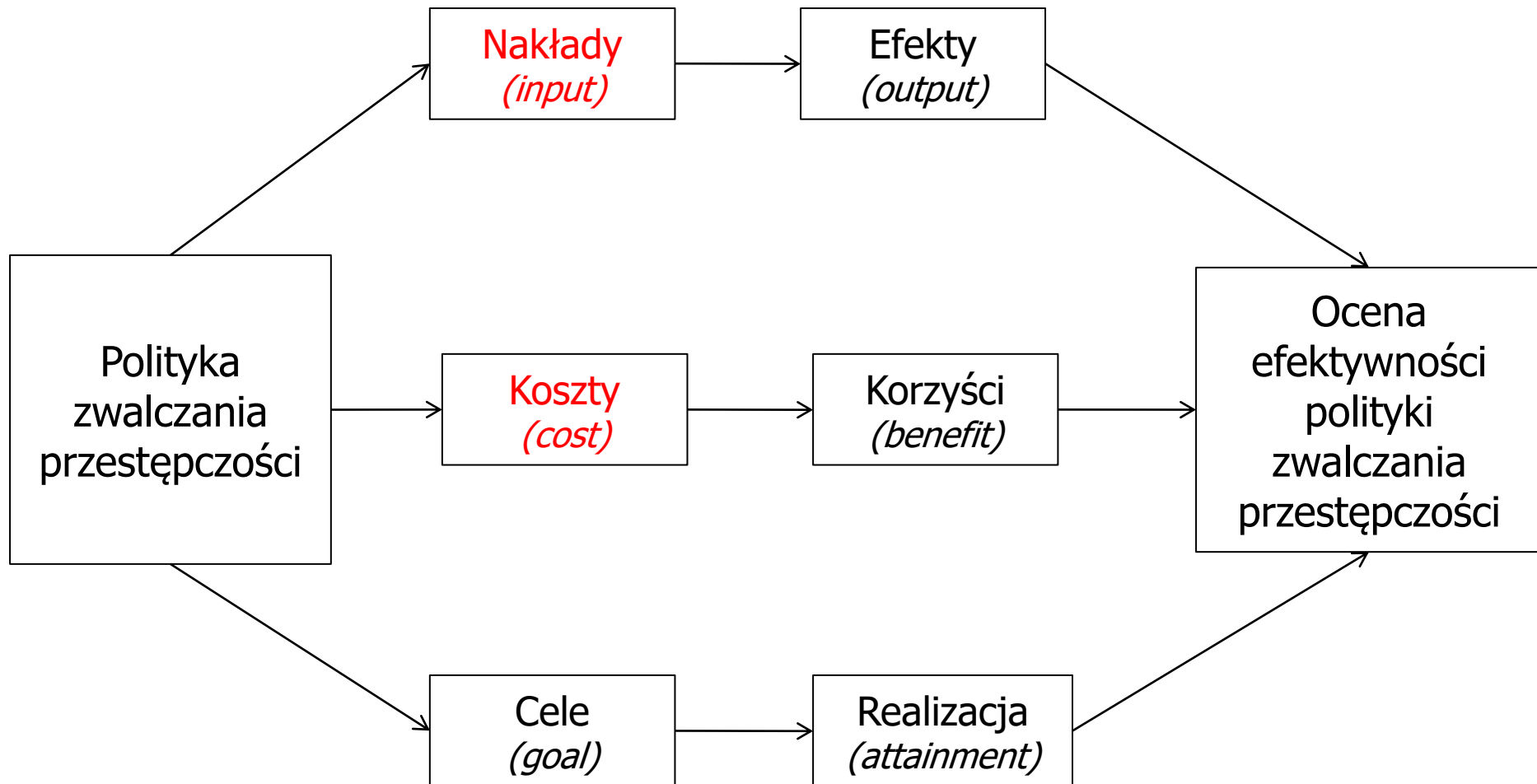


Wykład:

***Ekonomiczne aspekty walki  
z przestępczością***

# Efektywność polityki zwalczania przestępczości



# Długość wyroków skazujących za różne przestępstwa w USA w latach 1960-1980\*

Rok	Długość wyroku (mediana wyrażona w miesiącach)			
	Morderstwa	Gwałty	Napady rabunkowe	Włamania
1960	52	36	34	20
1970	42	35	30	16
1980	44	33	25	13
Zmiana 1960-1980	-15%	-8%	-26%	-35%

Źródło: Bureau of Justice Statistics, 1999.

# Przestępstwa zgłoszone policji w USA w latach 1960-1980\*

Rok	Rodzaj przestępstwa (wskaźnik na 100 tys. mieszkańców)					
	Ogółem	Morderstwa	Gwałty	Napady rabunkowe	Włamania	Kradzieże samochodów
1960	1037,9	5,1	8,7	49,6	457,4	179,2
1970	2740,6	7,8	18,3	171,5	1067,7	453,5
1980	5950,0	10,2	36,8	251,1	1684,1	502,2
Zmiana 1960-1980	+473%	+100%	+323%	+406%	+268%	+180%

Źródło: FBI, 1999.

# Długość wyroków skazujących za różne przestępstwa w USA w latach 1980-1996\*

Rok	Długość wyroku (mediana wyrażona w miesiącach)			
	Morderstwa	Gwałty	Napady rabunkowe	Włamania
1980	44	33	25	13
1990	70	43	30	15
1996	68	47	30	17
Zmiana 1980-1996	+54%	+42%	+20%	+31%

Źródło: Bureau of Justice Statistics, 1999.



# Przestępstwa zgłoszone policji w USA w latach 1980-1998\*

Rok	Rodzaj przestępstwa (wskaźnik na 100 tys. mieszkańców)					
	Ogółem	Morderstwa	Gwałty	Napady rabunkowe	Włamania	Kradzieże samochodów
1980	5950,0	10,2	36,8	251,1	1684,1	502,2
1990	5820,3	9,4	41,2	257,0	1235,9	657,8
1998	4592,6	6,3	34,1	165,6	855,2	455,2
Zmiana 1980-1998	-22%	-38%	-7%	-34%	-49%	-9%

Źródło: FBI, 1999.

# Funkcje kary więzienia

## 1. Odstraszanie

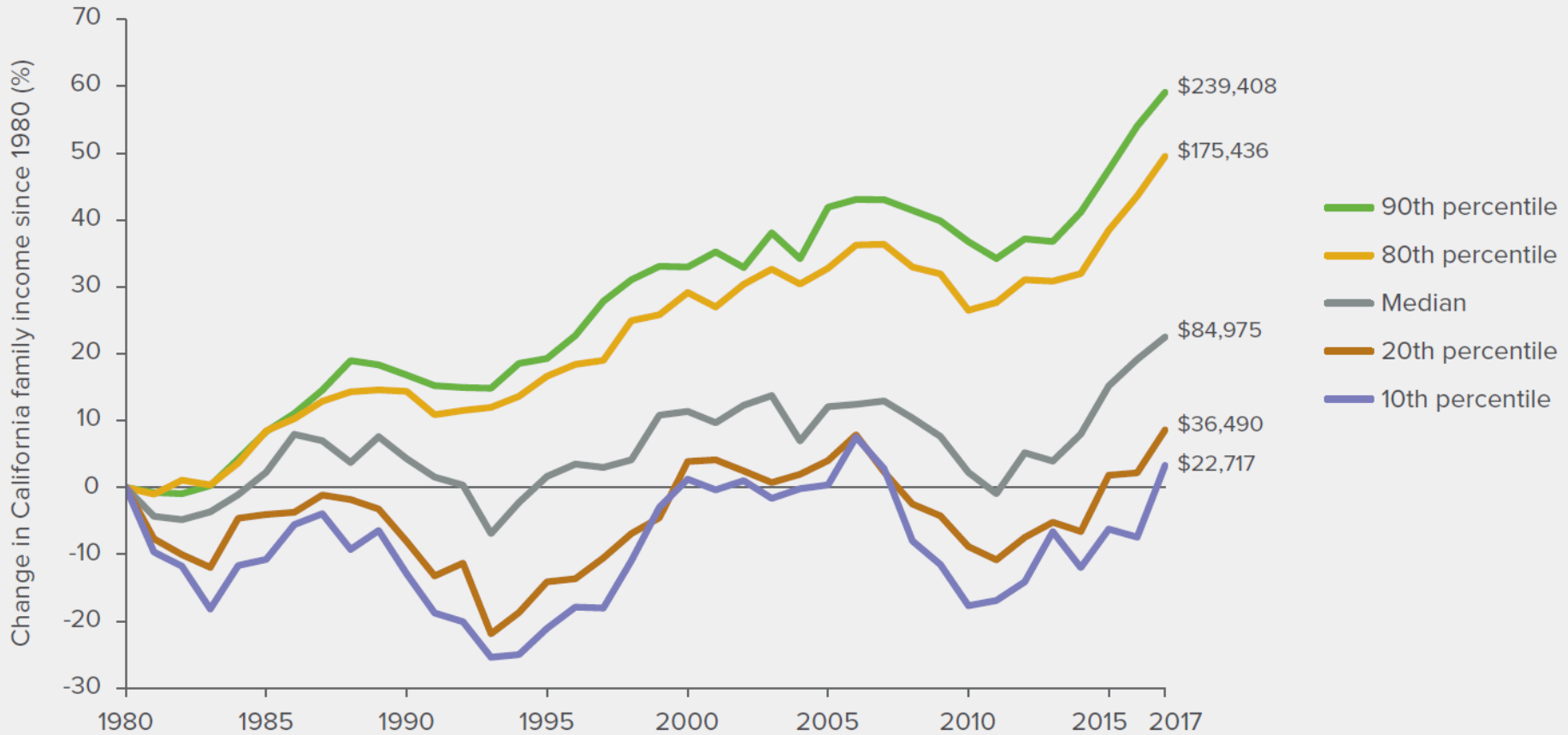
## 2. Izolacja

W latach 70-tych Rand Corporation przeprowadziła badania sondażowe w więzieniach w Texasie, Michigan i Californi. Zgodnie z wynikami tych badań mediana liczby przestępstw popełnionych przez więźniów w ciągu roku przed aresztowaniem wyniosła 15, podobne badania przeprowadzone w stanie Wisconsin w 1990 r. oraz badania w stanie New Jersey dały wynik 12 przestępstw (nie licząc przestępstw narkotykowych).

Badania Rand Corporation pokazały, że 60% byłych więźniów w Texasie w ciągu 3 lat od wypuszczenia na wolność trafia znowu do aresztu, a 40% zostaje ponownie skazanych na więzienia.

Badania Bureau of Justice Statistics przeprowadzone w 22 stanach pokazały, że 69% młodych ludzi (w wieku 17-22) wypuszczonych w 1978 r. zostało znowu aresztowanych w przeciągu 6 lat, po popełnieniu przeciętnie 13 nowych przestępstw.

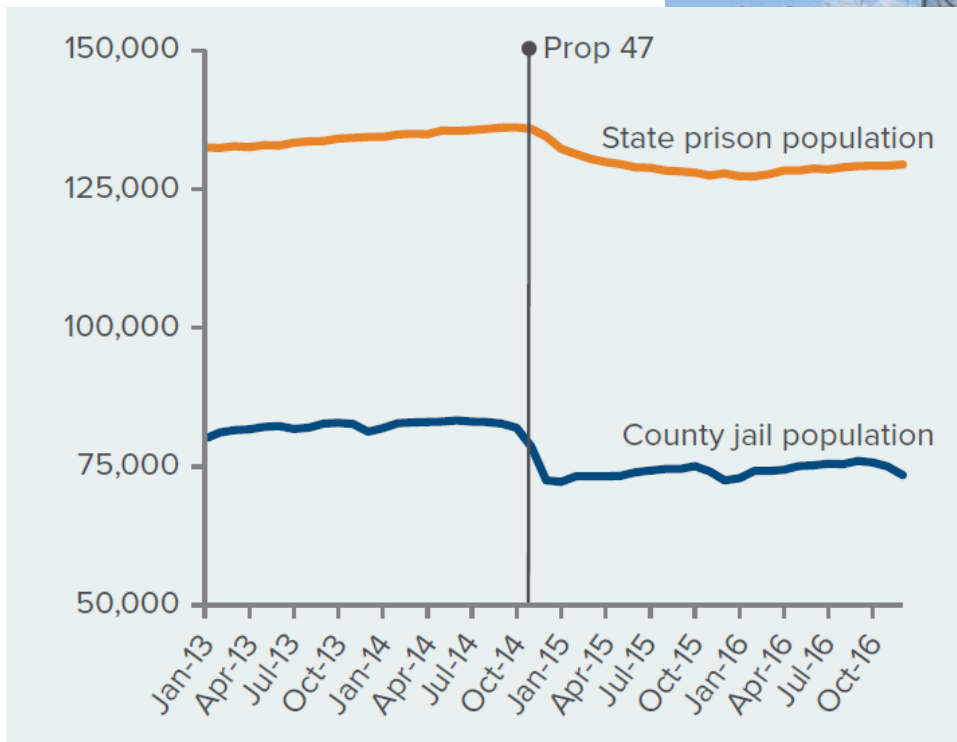
# Nierówności dochodowe w Kalifornii



Źródło: Public Policy Institute of California, 2018.

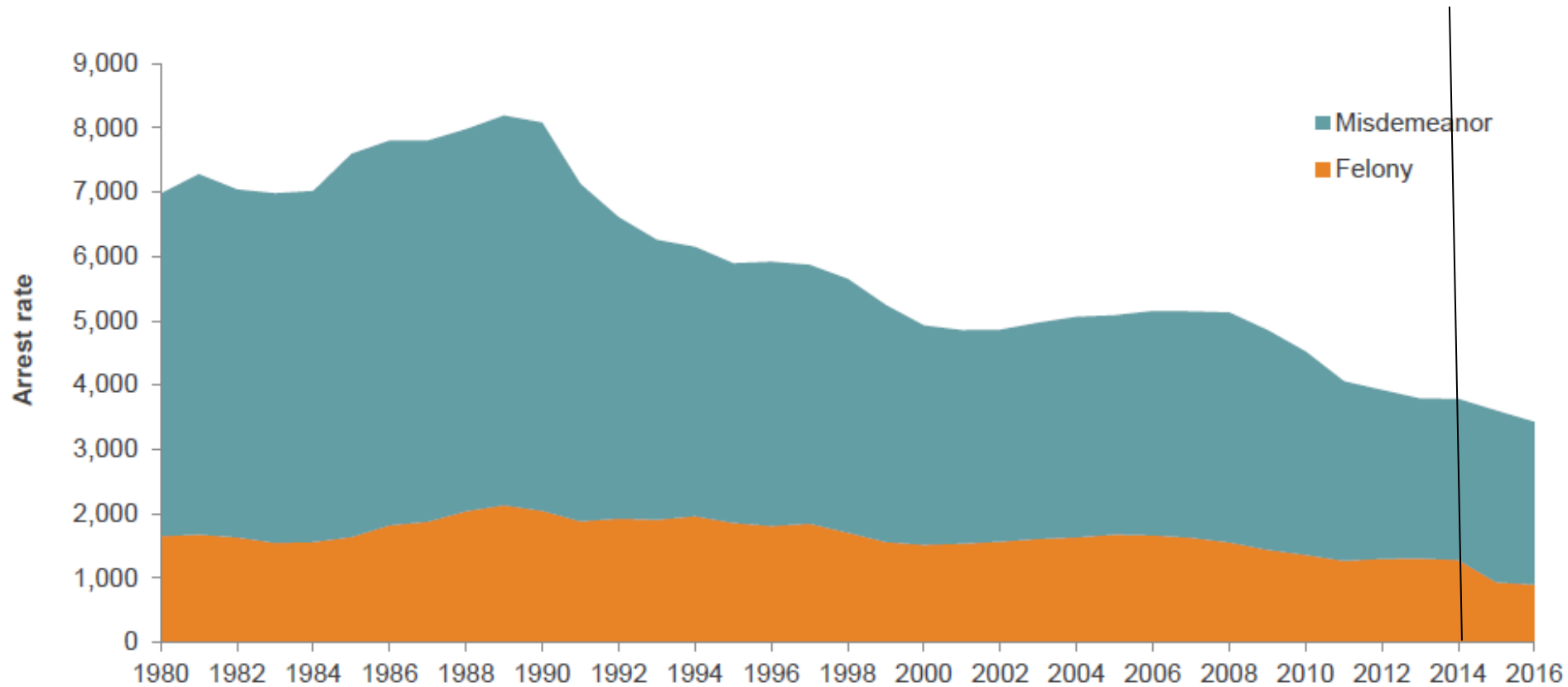


# Populacja więźniów w Kalifornii



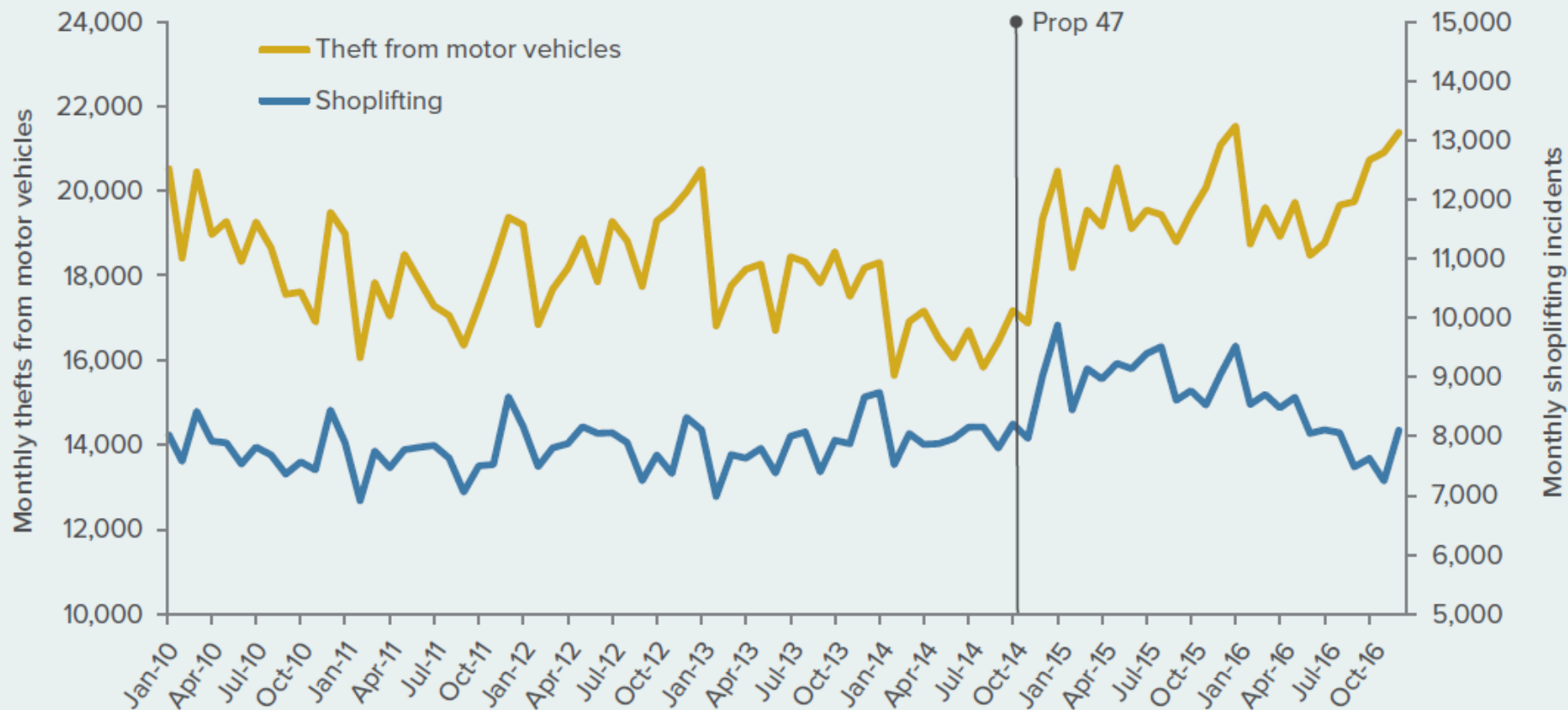
Populacja więźniów:  
163,000 w 2006;  
111,000 w 2015.

# Wskaźnik aresztowań na 100 tys. mieszkańców



Proposition 47 raised the value of stolen goods necessary to charge a felony from \$400 to \$950.

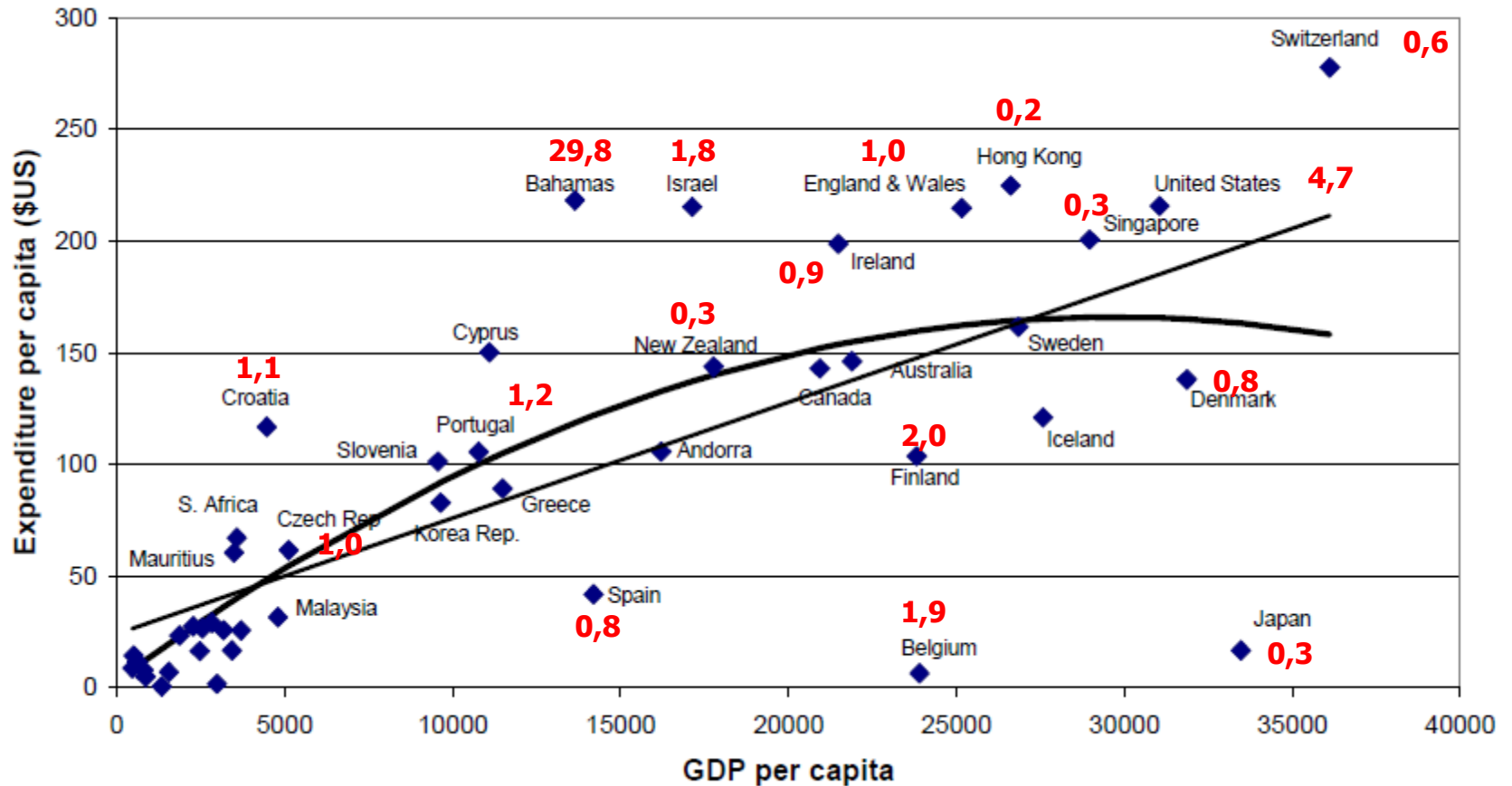
# Kradzieże z samochodów i ze sklepów w Kalifornii



Źródło: Public Policy Institute of California, 2018.

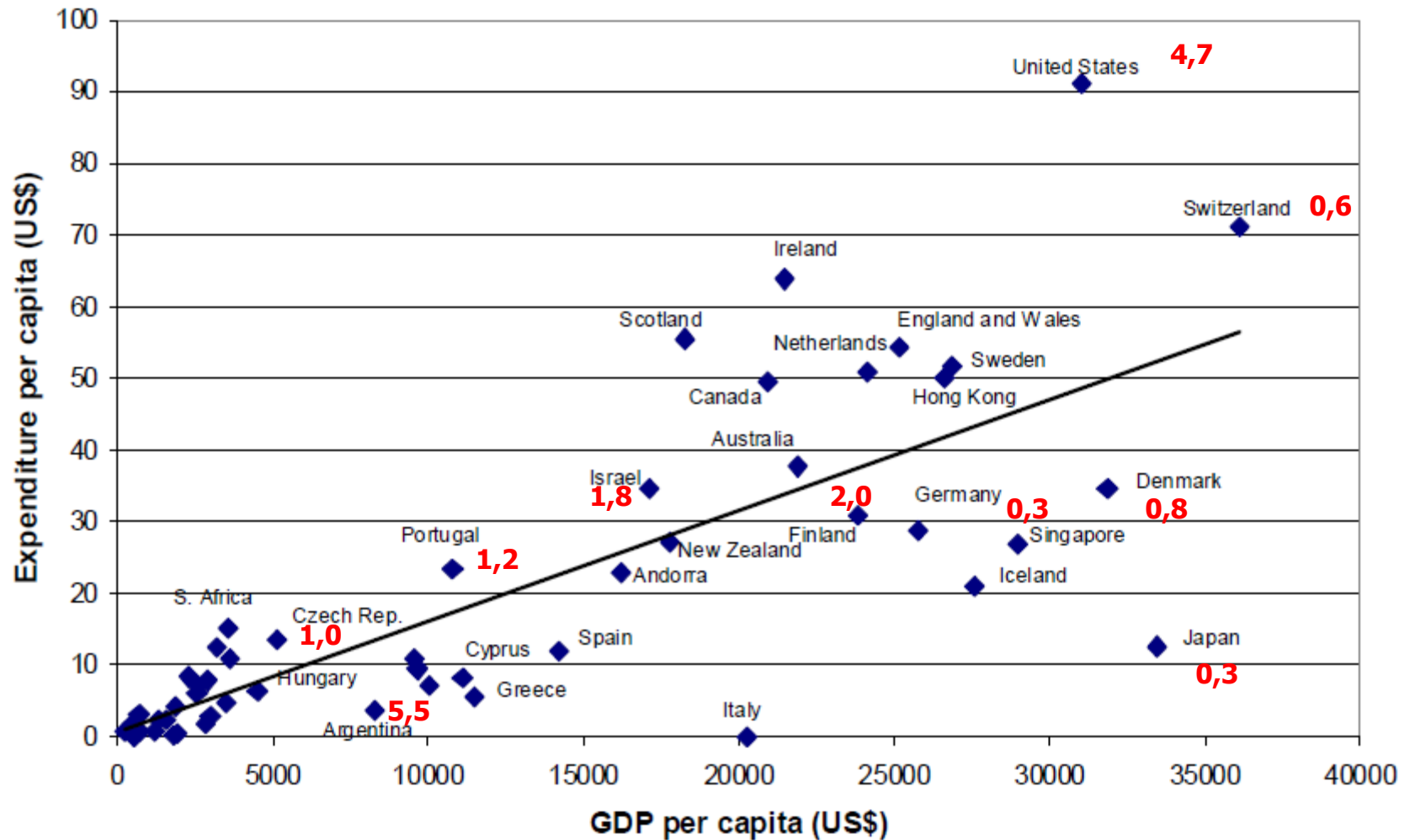


# Wydatki na policję i PKB (per capita)



**wskaźnik zabójstw na 100 tys. mieszkańców (2011)**

# Wydatki na więzienia i PKB (per capita)



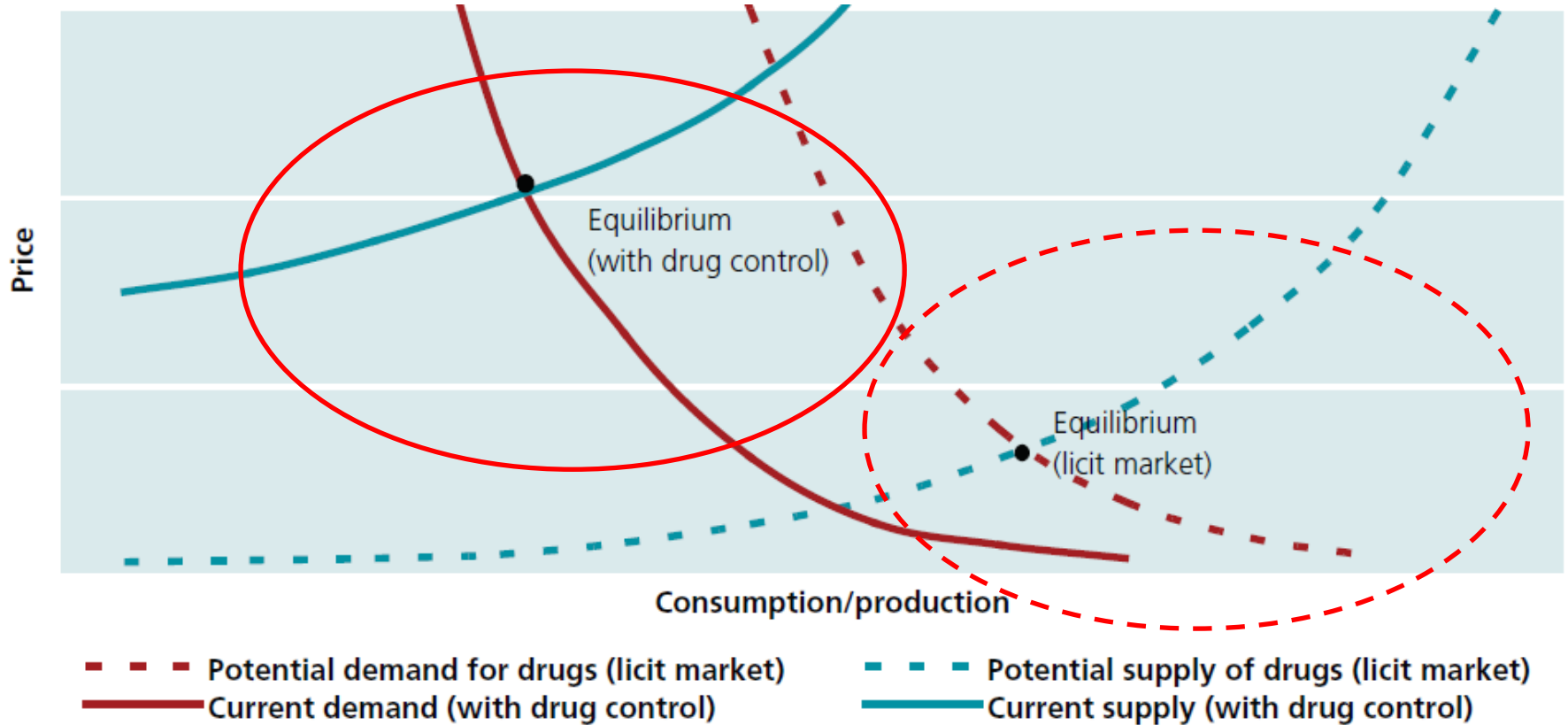
**wskaźnik zabójstw na 100 tys. mieszkańców (2011)**

# Populacja więźniów (na 100 tys. mieszkańców)

Country	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
USA	734.47	743.03	755.07	761.26	758.79	747.87	735.49	721.05	708.83	703.61	696.54
Russian Federation	529.53	573.31	607.90	616.82	620.10	603.59	571.42	527.64	489.86	472.41	468.28
Lithuania	240.62	243.38	244.41	240.97	248.46	272.82	292.65	323.06	322.53	312.47	296.08
Turkey	86.63	82.47	102.65	130.52	147.04	162.67	166.22	174.45	182.55	189.05	204.70
Poland	208.99	220.66	235.27	232.85	220.57	222.43	213.54	214.62	221.34	207.58	202.90
New Zealand	160.73	179.70	181.20	177.77	183.41	190.43	195.60	191.51	190.88	184.15	192.22
Hungary	163.54	156.05	147.07	142.62	146.69	153.78	163.04	172.29	172.51	179.77	180.90
Czechia	179.62	185.10	180.87	182.96	197.17	208.92	208.44	219.95	214.73	157.84	176.98
United Kingdom	140.14	140.22	141.91	144.23	148.93	148.16	150.84	150.31	150.06	143.79	145.76
Australia	120.94			129.79	129.22	134.66	134.01	129.12	128.24	132.25	143.05
Spain	137.55	139.22	143.74	148.42	160.55	164.33	158.64	150.88	147.09	143.72	140.55
Canada	106.05	108.61	114.84	116.48	117.04	114.99	115.71	116.61	116.78	106.56	113.02
Greece		89.17	92.63	101.11	110.33	101.65	110.48	111.89	112.29	114.82	107.25
Belgium	88.11	88.77	90.62		91.45		96.62		101.20	108.72	104.83
France	90.96	90.30	94.79	98.56	99.91	97.35	96.16	102.40	104.74	105.06	103.35
Austria		108.76	108.90	108.56	99.00	104.15	105.02	106.30	104.13	104.42	102.06
Italy	97.52	103.00	67.54	84.03	99.94	110.31	116.24	114.49	112.33	106.82	91.56
Norway	63.17	68.55	72.57	73.06	72.87	69.15	72.86	78.04	80.74	76.11	79.70
Switzerland	81.45	82.84	74.42	69.81	69.35	72.44	73.62	70.98	76.06	81.93	79.39
Germany	99.40	98.71	96.31	92.95	91.48	89.79	88.05	86.47	85.16	82.19	78.40
Sweden	81.63	81.69	81.40	76.22	76.66	78.32	72.97	70.48	65.97	59.46	58.76
Japan	60.28	62.26	63.91	62.72	60.39	59.09	57.32	54.91	52.70	49.59	47.70

Persons Held in Prisons, Penal Institutions or Correctional Institutions” means persons held in Prisons, Penal Institutions or Correctional Institutions on a specified day and should exclude non-criminal prisoners held for administrative purposes, for example, persons held pending investigation into their immigration status or foreign citizens without a legal right to stay.

# Wpływ regulacji prawnych na rynek narkotyków



# Zakazy a przemoc

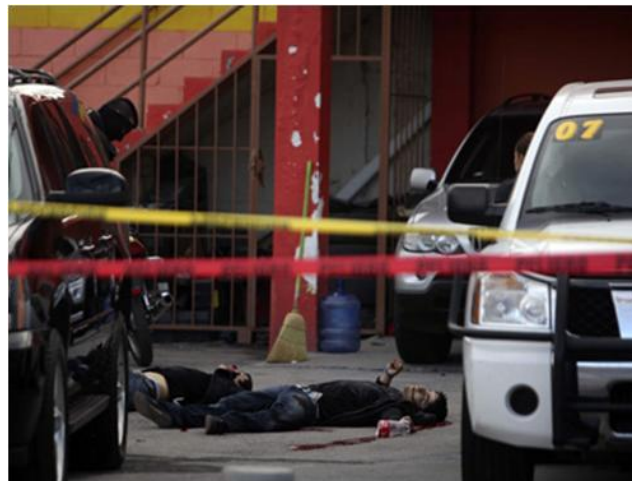
“ *Prohibition creates violence because it drives the drug market underground. This means buyers and sellers cannot resolve their disputes with lawsuits, arbitration or advertising, so they resort to violence instead.*

*Violence was common in the alcohol industry when it was banned during Prohibition, but not before or after.*

*Violence is the norm in illicit gambling markets but not in legal ones. Violence is routine when prostitution is banned but not when it's permitted. Violence results from policies that create black markets, not from the characteristics of the good or activity in question.*”

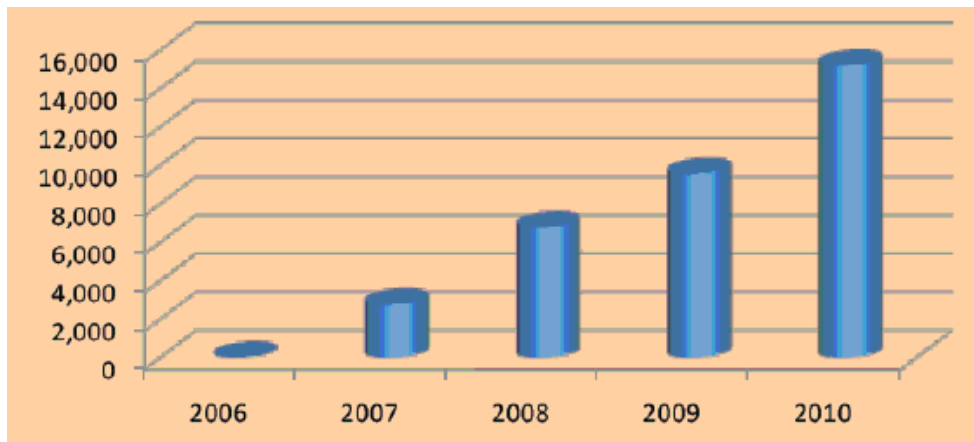
**Jeffery Miron**

Senior Lecturer, Harvard University Department of Economics





# Wojny narkotykowe w Meksyku – liczba ofiar



Wg meksykańskiego rządu w okresie 2006-2010 **liczba morderstw związanych z narkotykami wyniosła 34000**.

60% zabójstw dotyczyło członków zorganizowanych grup przestępczych.

Większość ofiar to młodzi mężczyźni, ale zginęło też 4000 kobiet i 1000 dzieci.


***Violence in Mexico cost \$268 billion in 2018***

Homicide rate **27 per 100 000** (2018)

# Wskaźniki przestępczości oraz ocena wymiaru sprawiedliwości w Meksyku

Mexico

48th/141

Index Component	Value	Score *	Rank/141	Best Performer
 <b>1st pillar: Institutions</b> 0–100	-	48.3 ↑	98	Finland
<b>Security</b> 0–100	-	40.1 ↓	138	Finland
1.01 Organized crime 1–7 (best)	2.2	20.1 ↓	140	Finland
1.02 Homicide rate per 100,000 pop.	24.8	17.6 ↓	129	Multiple (14)
1.03 Terrorism incidence 0 (very high) -100 (no incidence)	98.1	98.1 =	103	Multiple (25)
1.04 Reliability of police services 1–7 (best)	2.5	24.7 ↑	139	Finland
<b>Social capital</b> 0–100	-	44.7 ↓	121	New Zealand
1.05 Social capital 0–100 (best)	44.7	44.7 ↓	112	New Zealand
<b>Checks and balances</b> 0–100	-	49.3 ↓	66	Finland
1.06 Budget transparency 0–100 (best)	79	79.0	6	Multiple (2)
1.07 Judicial independence 1–7 (best)	3.0	33.2 ↑	103	Finland
1.08 Efficiency of legal framework in challenging regulations 1–7 (best)	2.9	32.0 ↑	98	Finland
1.09 Freedom of the press 0–100 (worst)	46.8	53.2 ↑	118	Norway
<b>Public-sector performance</b> 0–100	-	52.9 ↑	59	Singapore
1.10 Burden of government regulation 1–7 (best)	2.9	31.1 ↑	116	Singapore
1.11 Efficiency of legal framework in settling disputes 1–7 (best)	3.0	33.1 ↑	112	Singapore
1.12 E-Participation 0–1 (best)	0.94	94.4 =	17	Multiple (3)
<b>Transparency</b> 0–100	-	28.0 ↓	116	Denmark
1.13 Incidence of corruption 0–100 (best)	28.0	28.0 ↓	116	Denmark

# Narkotyki a inne przestępstwa

Większość osób używających narkotyków nie popełnia przestępstw.

W USA od 22% do 40% więźniów oskarżonych o napady rabunkowe, włamania oraz kradzieże samochodów **było pod wpływem narkotyków w momencie popełnienia zabronionego czynu.**

[Bureau of Justice Statistics, 1997]

27% więźniów odbywających karę za napady rabunkowe i 32% odbywających karę za włamania zadeklarowało, że **przestępstwa popełniali, aby zdobyć środki na zakup narkotyków.**

[Bureau of Justice Statistics, 1991]

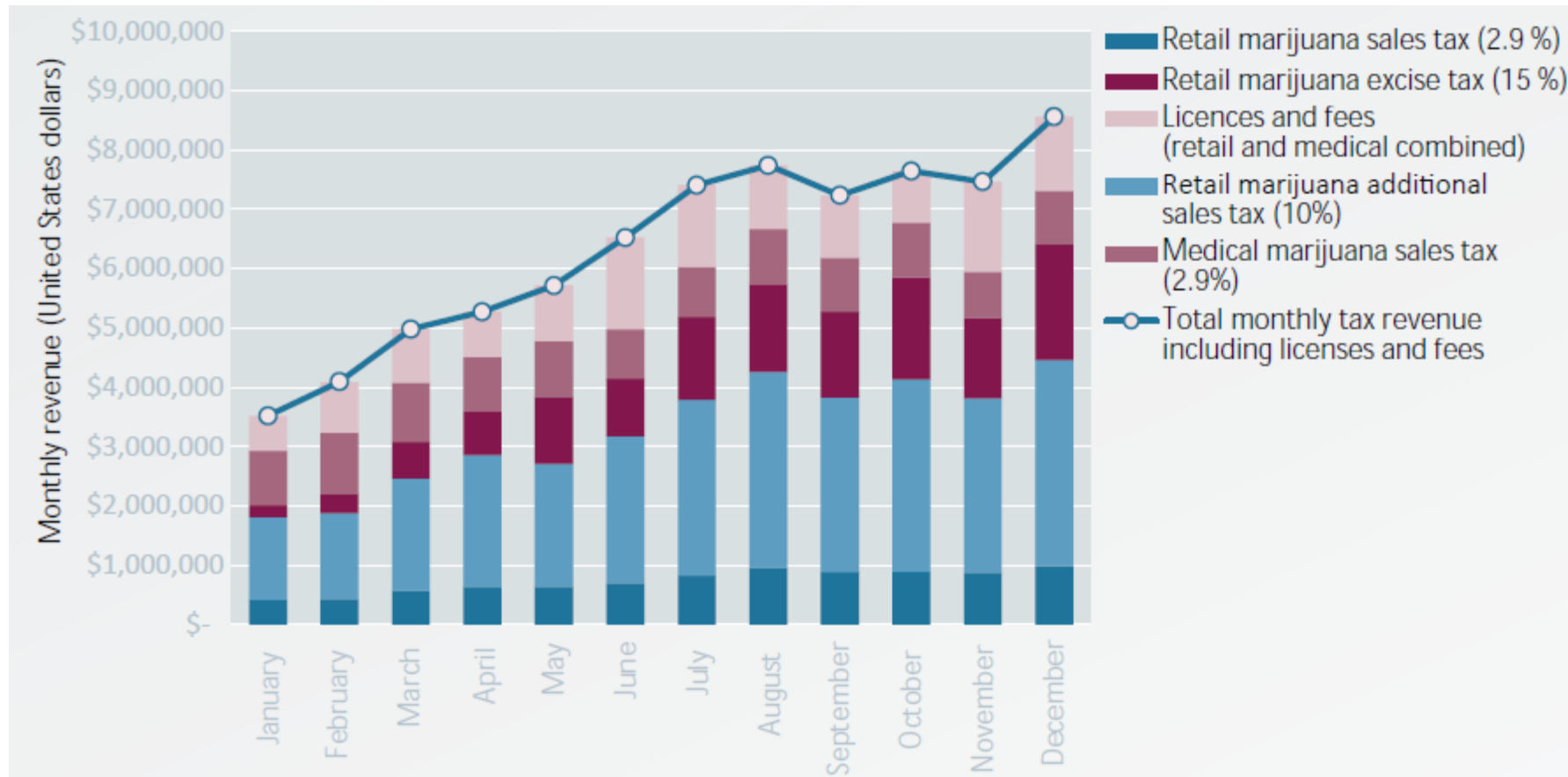
# Stanowe regulacje prawne w USA dotyczące marihuany



W listopadzie 2012 w stanach Colorado i Washington zalegalizowano produkcję, sprzedaż i używanie marihuany (obowiązuje od grudnia 2013 r.). W stanie Washington wprowadzono 25% podatek akcyzowy we wszystkich fazach łańcucha dostaw. W stanie Colorado każda osoba w wieku powyżej 21 lat może uprawiać do 6 sadzonek marihuany. Przepisy stanowe są niezgodne z prawem federalnym.

Wskaźniki używania marihuany wzrosły o 2,7 pp. w 2014 r.

# Wpływy stanu Kolorado z tytułu podatków nakładanych na sprzedaż marihuany, 2014



Wpływy stanu Kolorado z tytułu podatków nakładanych na sprzedaż marihuany w 2014 r. ok. **76 mln USD.**

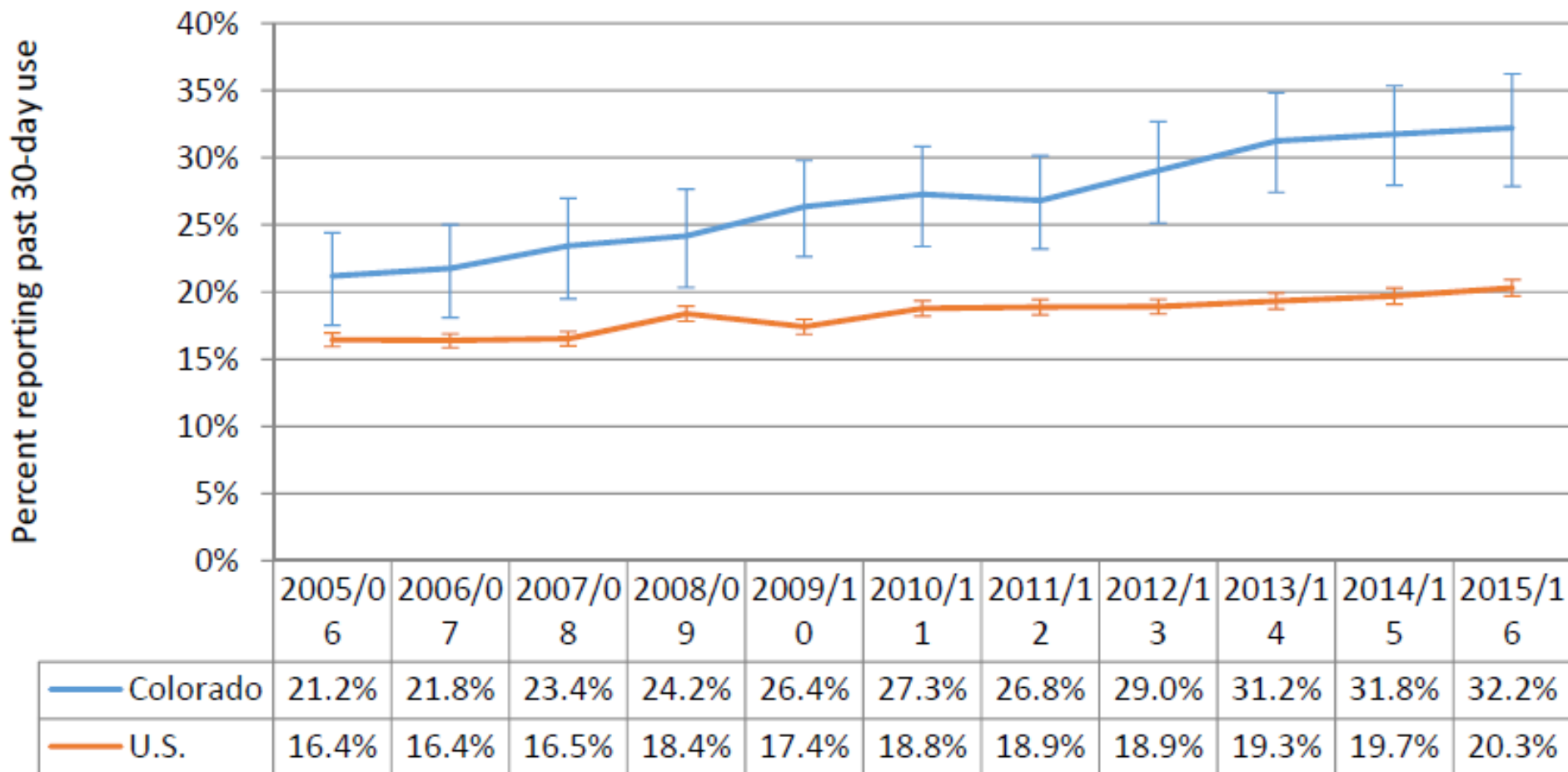
# Wpływy do budżetu stanu Kolorado z tytułu podatków, koncesji oraz innych opłat związanych ze sprzedażą marihuany, 2014-VI.2018

Calendar Year	Annual total collections			Average monthly collections		
	Taxes	License & Fees	Taxes & Fees	Taxes	License & Fees	Taxes & Fees
2014	\$56,102,639	\$11,491,688	\$67,594,325	\$5,100,240	\$1,044,699	\$6,144,939
2015	\$116,003,360	\$14,407,811	\$130,411,174	\$9,666,947	\$1,200,651	\$10,867,598
2016	\$179,619,617	\$13,985,195	\$193,604,811	\$14,968,301	\$1,165,433	\$16,133,734
2017	\$234,014,747	\$13,353,727	\$247,368,474	\$19,501,229	\$1,112,811	\$20,614,040
2018	\$124,696,564	\$6,235,099	\$130,931,662	\$20,782,761	\$1,039,183	\$21,821,944

Calendar year 2018 taxes reported through June 2018.

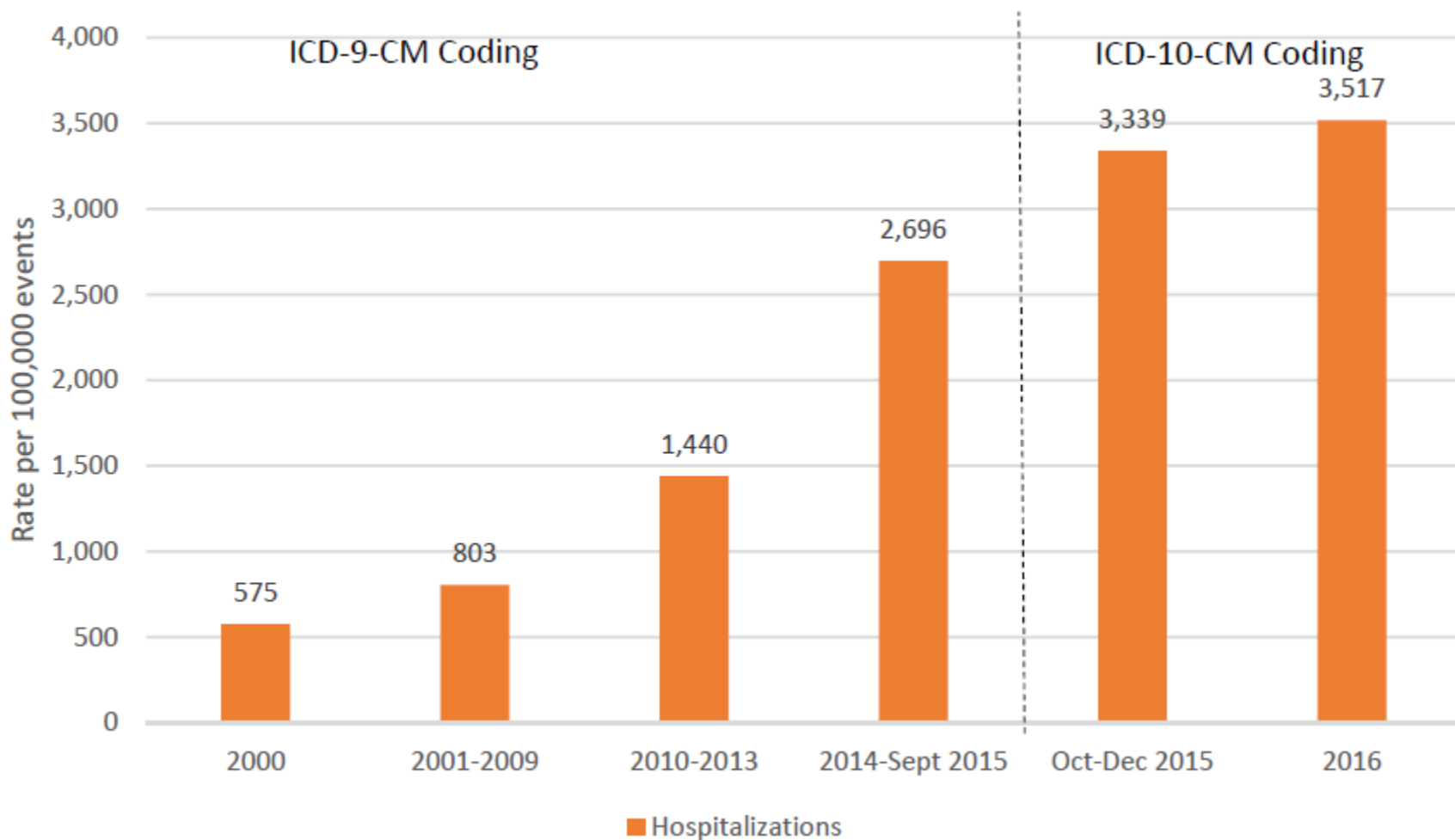
Łączne wpływy budżetu stanu Kolorado = **13,8 mld USD**  
(udział podatków związanych z marihuaną = **1,52%**).

# Używanie marihuany w ciągu ostatnich 30 dni w stanie Kolorado i w USA (grupa wiekowa 18-25 lat) (w %)



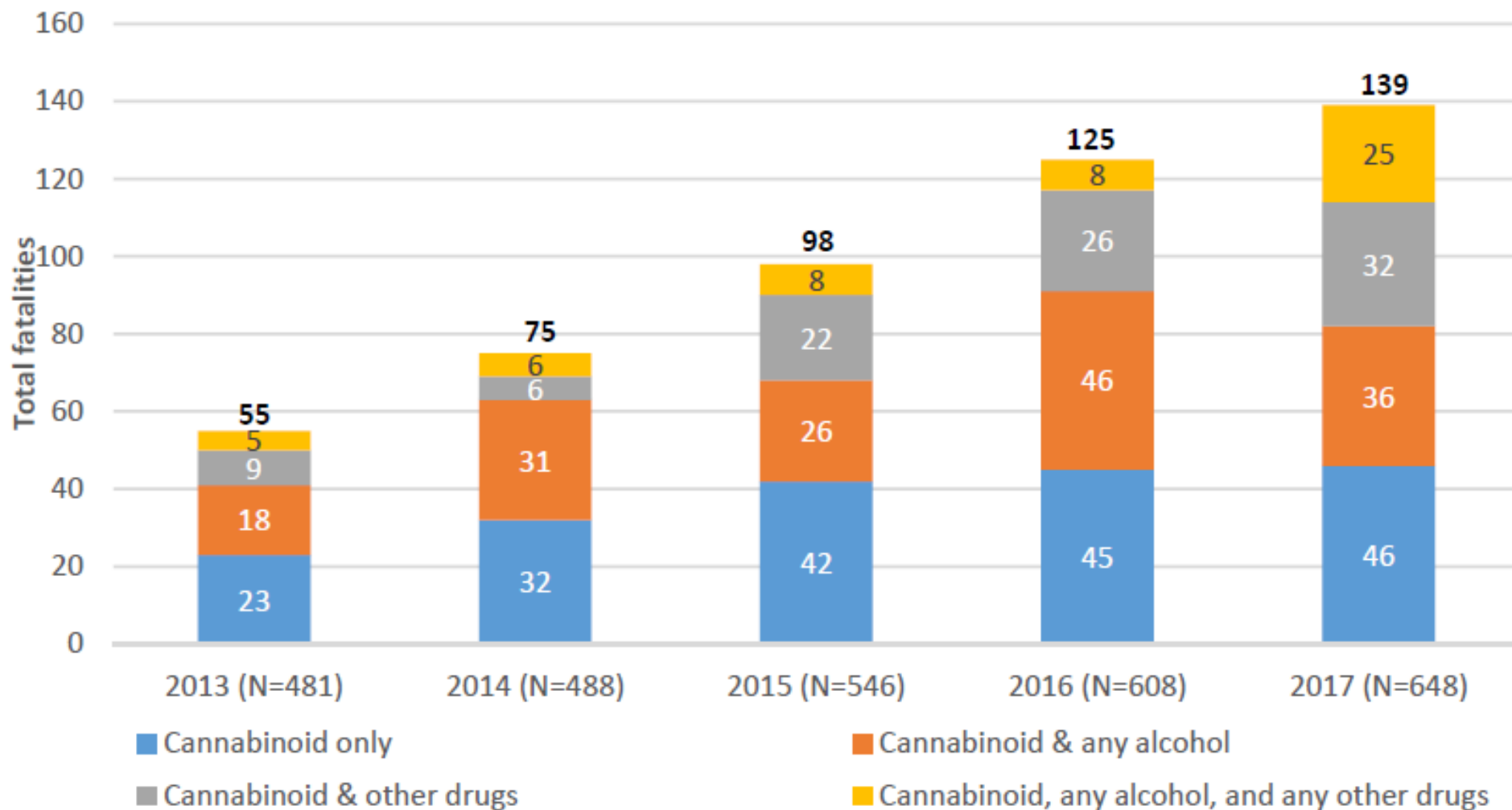
Source: Substance Abuse and Mental Health Services Administration, National Survey on Drug Use and Health, at <https://www.samhsa.gov/data/data-we-collect/nsduh-national-survey-drug-use-and-health>.

# Wskaźniki hospitalizacji związanych z zażywaniem marihuany w stanie Kolorado (na 100 tys. hospitalizacji)





# Ofiary śmiertelne wypadków w stanie Kolorado, w których kierowca był pod wpływem marihuany



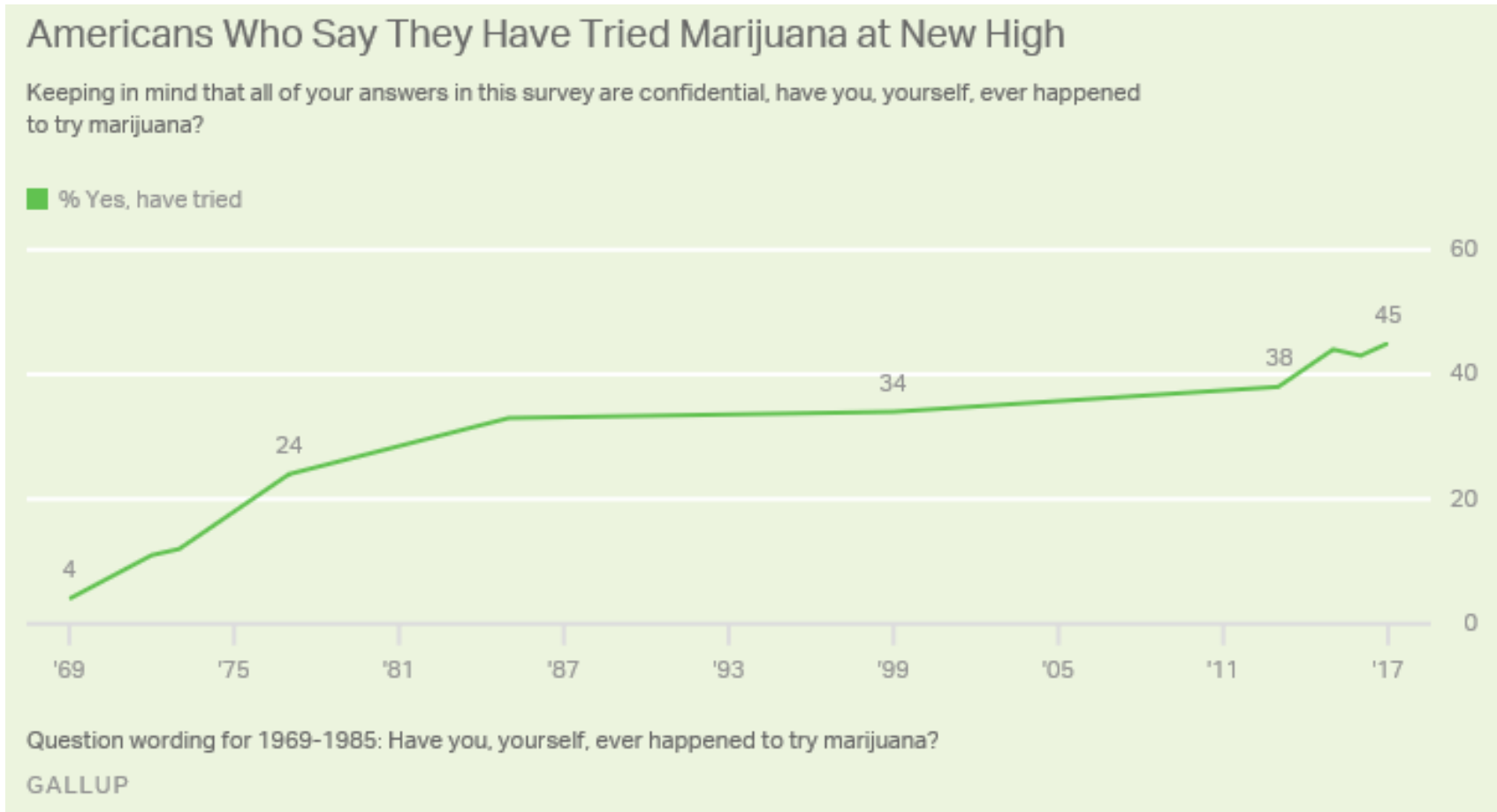
W 2006 r. liczba wypadków z ofiarami śmiertelnymi, w których sprawca był pod wpływem marihuany wynosiła 37.

# Liczba aresztowań w stanie Kolorado, 2006–2017

Year	Number of total arrests				Arrest rate, per 100,000 population			
	Violent	Property	Drug	Weapons	Violent	Property	Drug	Weapons
2006	7,047	24,194	19,513	2,388	147.2	693.7	458.7	54.8
2007	5,741	23,984	18,290	2,325	163.7	562.1	453.4	55.5
2008	6,208	25,453	17,851	2,054	133.4	557.2	425.0	54.0
2009	6,470	25,826	16,658	1,836	144.2	591.4	414.8	47.7
2010	5,939	23,172	15,294	1,690	150.3	600.0	387.0	42.7
2011	5,701	23,445	15,109	1,701	138.0	538.4	355.3	39.3
2012	5,375	23,128	15,953	1,743	132.5	544.7	351.0	39.5
2013	5,691	28,833	12,370	1,841	124.9	537.4	370.7	40.5
2014	5,936	32,318	13,381	2,164	132.2	669.9	287.4	42.8
2015	6,242	31,067	14,430	2,219	137.9	750.9	310.9	50.3
2016	6,691	29,879	14,790	2,363	145.0	721.8	335.3	51.6
2017	7,721	27,157	16,626	2,309	155.5	694.2	343.6	54.9

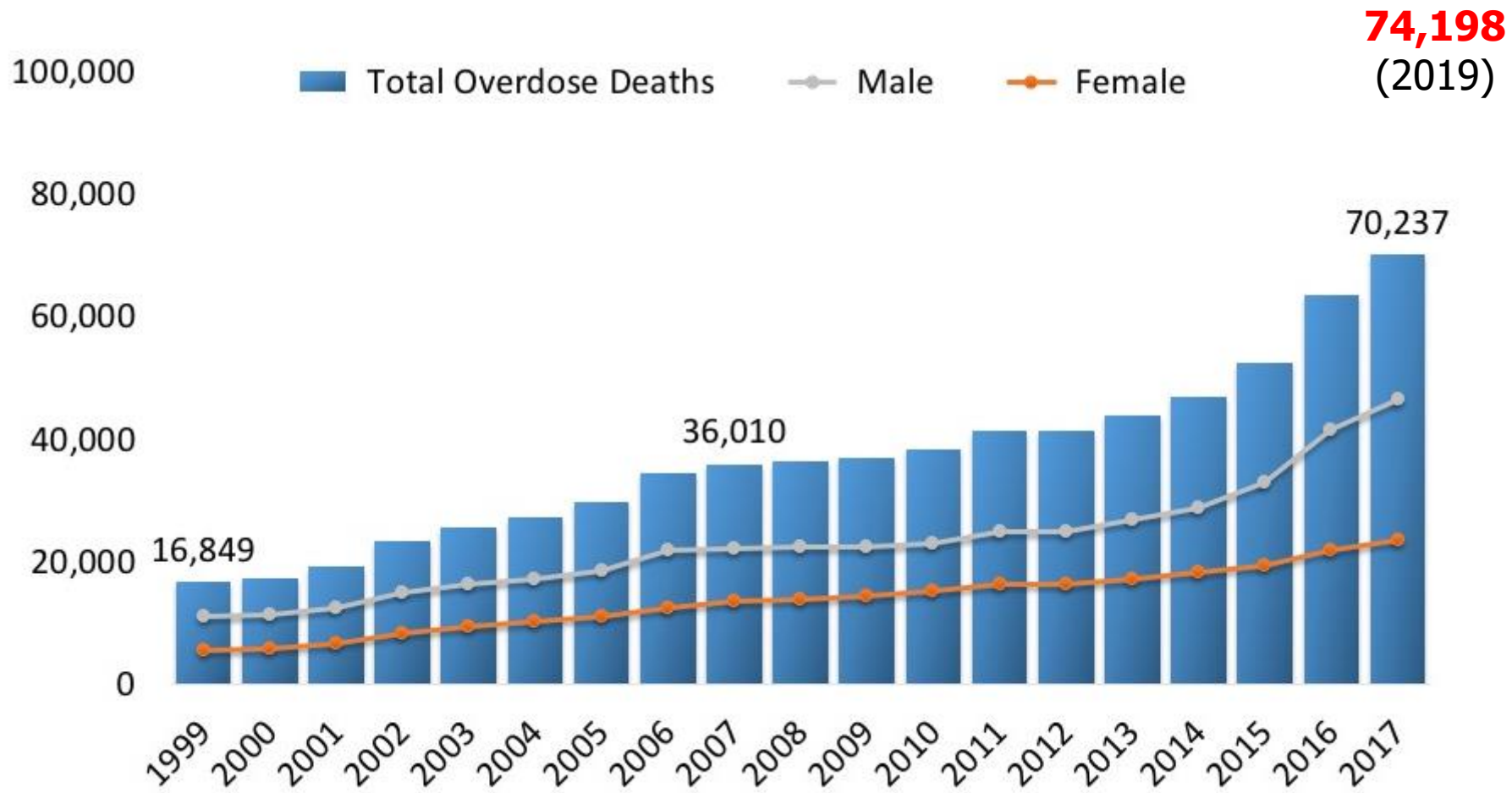
Note: Violent crime includes murder/non-negligent manslaughter, rape, robbery, and aggravated assault. Property crime includes burglary, larceny/theft, motor vehicle theft, and arson. Drug and weapon crimes include crimes classified in those categories. Two additional offenses were added into the category of rape in 2013.

# Używanie marihuany w USA



Używanie marihuany w USA wg National Survey of Drug Use and Health (2019) w grupie wiekowej 12 plus: w ciągu całego życia **46,2%**; w ostatnim roku **17,5%**.

# Zgony związane z przedawkowaniem narkotyków w USA



Source: : Centers for Disease Control and Prevention, National Center for Health Statistics. Multiple Cause of Death 1999-2017 on CDC WONDER Online Database, released December, 2018

# Polityka narkotykowa w Holandii

W latach 1970-tych wprowadzono politykę tolerancji wobec zażywania marihuany. Zakładano, że używanie miękkich narkotyków w kontrolowanych przez państwo miejscach (coffee shop), odciągnie młodych ludzi od twardych narkotyków (jak np. heroina).



Reguły AHOJ-G:

- no advertising (A)
- no hard drugs sale (H)
- no nuisance (O)
- no sale to juveniles (J)
- no sale in large quantities (5 grams per purchase) (G)

# Używanie narkotyków w USA i Holandii

Wskaźnik	USA	Holandia
Używanie marihuany w ciągu całego życia, 2009	41,5% (wiek 12 i więcej)	25,7% (wiek 15-64)
Używanie marihuany w ciągu ostatniego roku, 2009	11,3% (wiek 12 i więcej)	7,0% (wiek 15-64)
Używanie heroiny w ciągu całego życia, 2009	1,5% (wiek 12 i więcej)	0,5% (wiek 15-64)
Liczba więźniów (na 100,000 mieszkańców), 2011/12	716	82
Wydatki na system sprawiedliwości (per capita w EUR)	€379	€223
Liczba zabójstw (na 100,000 mieszkańców)	5,0	1,1

# Używanie narkotyków w Holandii

Narkotyk	w ciągu całego życia (w %)				w ciągu ostatniego roku (w %)			
	1997	2001	2005	2009	1997	2001	2005	2009
Cannabis	19.1	19.5	22.6	25.7	5.5	5.5	5.4	7.0
Cocaine	2.6	2.1	3.4	5.2	0.7	0.7	0.6	1.2
Ecstasy	2.3	3.2	4.3	6.2	0.8	1.1	1.2	1.4
Amphetamine	2.2	2.0	2.1	3.1	0.4	0.4	0.3	0.4
LSD	1.5	1.2	1.4	1.5	-	0.0	0.1	0.1
Heroin	0.3	0.2	0.6	0.5	0.0	0.0	0.0	0.1



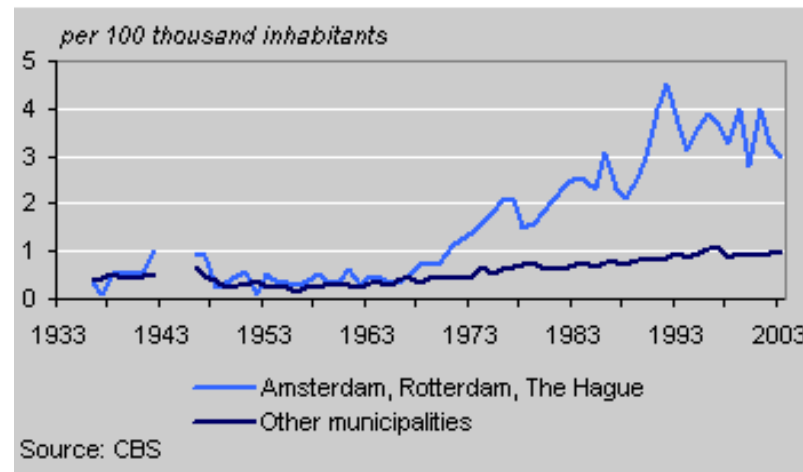
Konopie indyjskie (2018): 28,6% w ciągu całego życia, młodzi w ciągu ostatniego roku 17,5%  
 Kokaina (2018): 6,5% w ciągu całego życia, młodzi w ciągu ostatniego roku 4,5%  
 Ecstasy (MDMA) (2018): 10,3% w ciągu całego życia, młodzi w ciągu ostatniego roku 7,1%  
 Amfetaminy (2018): 5,6% w ciągu całego życia, młodzi w ciągu ostatniego roku 3,9%

# Przestępczość w Holandii (*crime rate*)

## Registered crimes per 100.000 inhabitants

1970	2,673
1975	4,246
1980	6,229
1985	9,168
1990	9,357
1995	9,654
2000	10,050
2005	9,211
2006	9,115

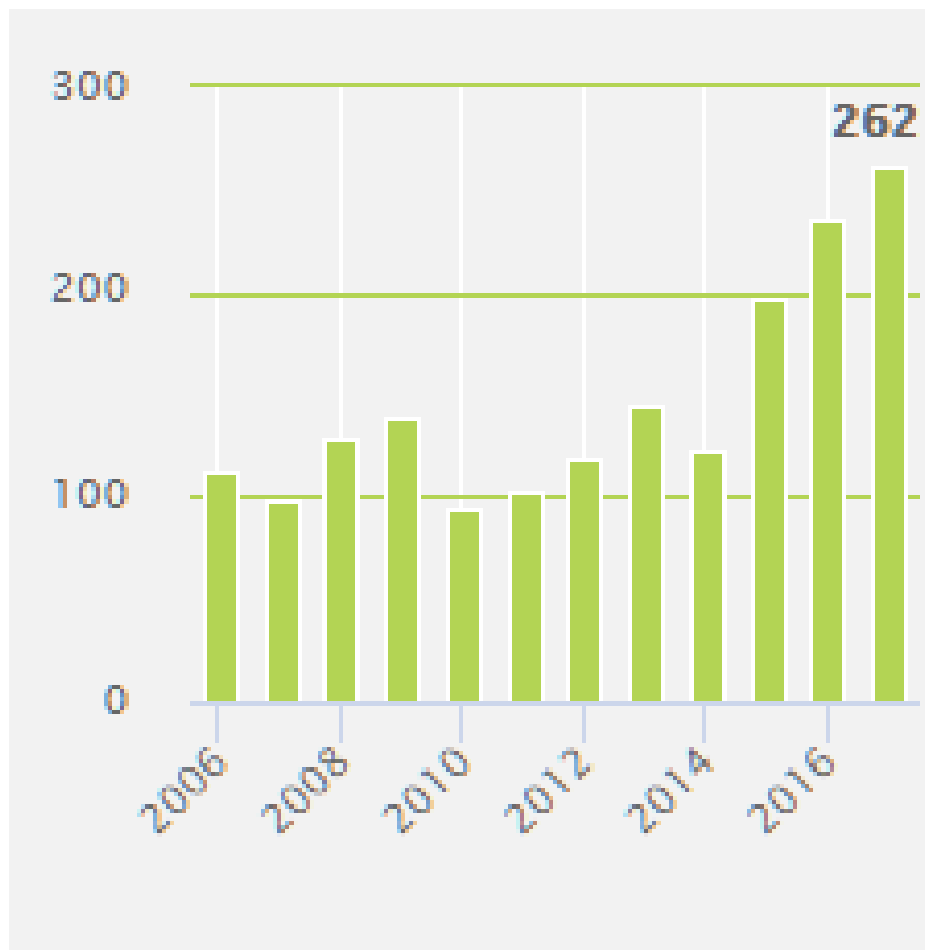
## Victims of murder and manslaughter by municipality



W okresie 1970-2006 liczba przestępstw z użyciem przemocy zwiększyła się w Holandii 7 razy (z 15,800 do 109,000) [wskaźnik *crime rate* dla tego typu przestępstw wzrósł ze 120 do 829 na 100 tys. mieszkańców]. **Liczba przestępstw narkotykowych zwiększyła się z 442 w 1970 r. do 16360 w 2006 r.**



# Zgony związane z przedawkowaniem narkotyków w Holandii



# Średnia cena narkotyków w Portugalii (w EUR)

Portugal	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Heroin (g)	38.50	31.33	49.72	50.27	43.78	46.80	46.54	41.01	42.17	37.57	33.25
Cocaine (g)	45.63	40.37	60.31	53.51	38.57	41.40	42.23	45.11	45.73	44.65	45.56
Hash (g)	1.78	1.09	4.13	4.06	2.45	2.49	2.31	2.13	2.18	3.45	3.28
Ecstasy (tablet)	11.70	6.70	5.98	6.86	5.90	5.27	4.50	3.56	3.18	3.20	2.80

Source: IDT (2009).

## Używanie narkotyków w Portugalii w ciągu całego życia wśród osób w wieku 15-64

Drug	2001	2007	2016	Change
Any illicit substance	7.6	12.0		+4.4
Hashish	7.6	11.7		+4.1
Cocaine	0.9	1.9	1,2	+1.0
Ecstasy	0.7	1.3	0,7	+0.6
Amphetamines	0.5	0.9	0,4	+0.4
Heroin	0.7	1.1		+0.4


Źródło: Balsa (2004; 2007).

W 2001 roku Portugalia zdekryminalizowała posiadanie wszystkich narkotyków na własny użytek. Produkcja i handel są wciąż karane.

# Wskaźniki przestępczości oraz ocena wymiaru sprawiedliwości w Singapurze

Singapore

1st/141

Index Component	Value	Score *	Rank/141	Best Performer
 <b>1st pillar: Institutions</b> 0–100	-	80.4 ↓	2	Finland
<b>Security</b> 0–100	-	96.1 ↑	2	Finland
1.01 Organized crime 1–7 (best)	6.6	92.6 ↑	4	Finland
1.02 Homicide rate per 100,000 pop.	0.2	100.0 =	1	Multiple (14)
1.03 Terrorism incidence 0 (very high) -100 (no incidence)	100.0	100.0 =	1	Multiple (25)
1.04 Reliability of police services 1–7 (best)	6.5	91.9 ↓	2	Finland
<b>Social capital</b> 0–100	-	61.8 ↑	15	New Zealand
1.05 Social capital 0–100 (best)	61.8	61.8 ↑	15	New Zealand
<b>Checks and balances</b> 0–100	-	65.9 ↓	23	Finland
1.06 Budget transparency 0–100 (best)	n/a	78.0	n/a	Multiple (2)
1.07 Judicial independence 1–7 (best)	5.6	77.4 ↓	14	Finland
1.08 Efficiency of legal framework in challenging regulations 1–7 (best)	4.6	59.4 ↑	15	Finland
1.09 Freedom of the press 0–100 (worst)	51.4	48.6 ↓	124	Norway
<b>Public-sector performance</b> 0–100	-	85.9 ↓	1	Singapore
1.10 Burden of government regulation 1–7 (best)	5.5	74.4 ↓	1	Singapore
1.11 Efficiency of legal framework in settling disputes 1–7 (best)	6.2	86.6 ↑	1	Singapore
1.12 E-Participation 0–1 (best)	0.97	96.6 =	13	Multiple (3)
<b>Transparency</b> 0–100	-	85.0 ↑	3	Denmark
1.13 Incidence of corruption 0–100 (best)	85.0	85.0 ↑	3	Denmark

# Kary za wybrane przestępstwa narkotykowe w Singapurze

Under Schedule 2 of the Misuse of Drugs Act any person importing, exporting, or found in **possession** of more than the following quantities of drugs receives a **mandatory death sentence**:

1200 grams of opium and containing more than 30 grams of morphine (§5 and §7, (2)(b));

30 grams of morphine (§5 and §7, (3)(b));

15 grams of diamorphine (heroin) (diamo (§5 and §7, (4)(b));

30 grams of cocaine (§5 and §7, (5)(b));

500 grams of cannabis (§5 and §7, (6)(b));

1000 grams of cannabis mixture (§5 and §7, (7)(b));

200 grams of cannabis resin (§5 and §7, (8)(b));

250 grams of methamphetamine (§5 and §7, (9)(b)).

**Death sentences are also mandatory** for any person caught **manufacturing**:

Morphine, or any salt of morphine, ester of morphine or salt of ester of morphine (§6, (2));

Diamorphine (heroin) or any salt of diamorphine (§6, (3));

Cocaine or any sale of cocaine (§6, (4));

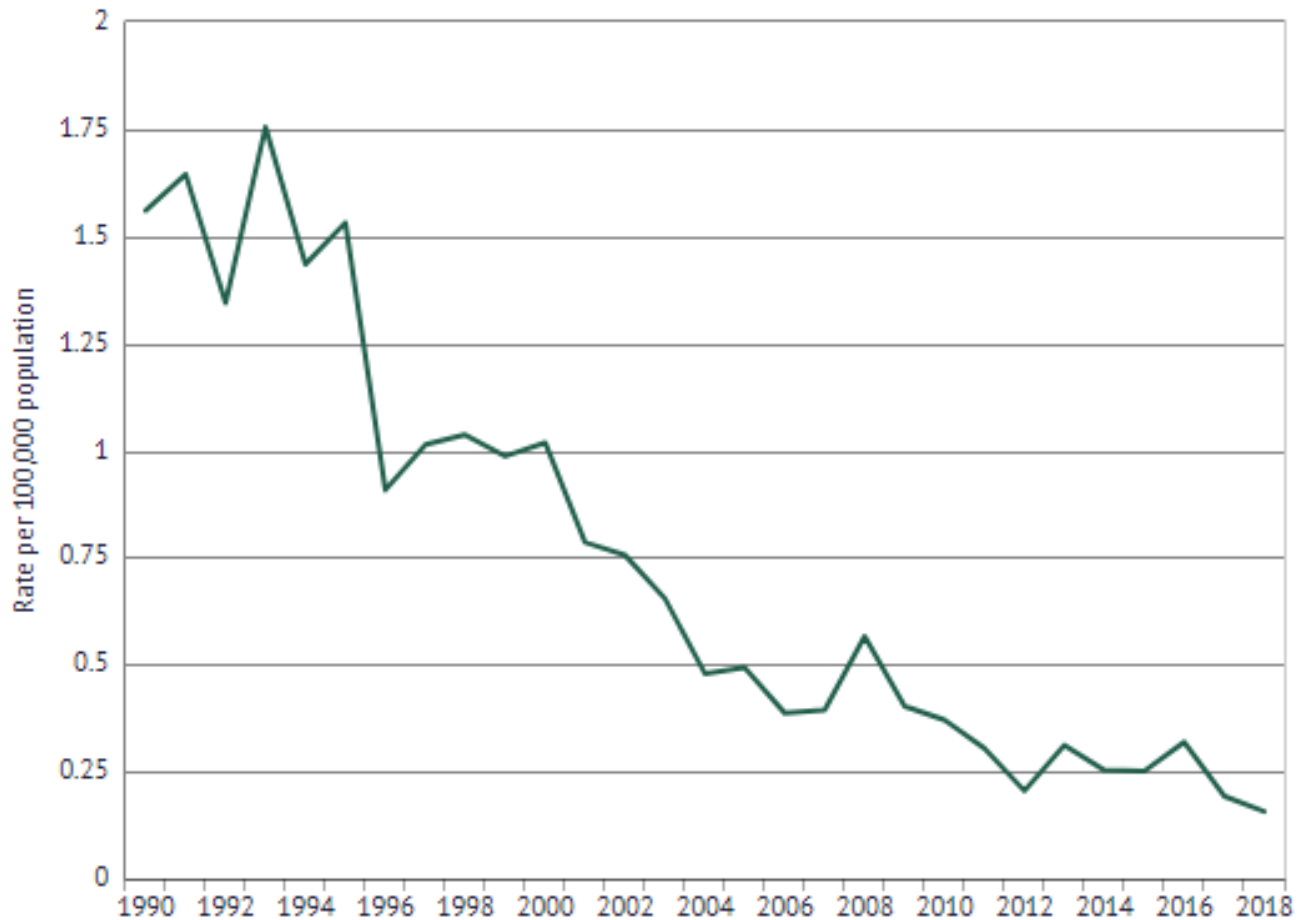
Methamphetamine (§6, (5)).

# Wykonana kara śmierci w Singapurze, wg rodzaju przestępstw

Year	Murder	Drug-related	Firearms
1991	19	7	0
1992	13	7	1
1993	10	2	0
1994	21	54	1
1995	20	52	1
1996	10 {7}	40 {10}	0
1997	{3}	11 {2}	5
1998	4 {1}	24 {5}	0
1999	8 {2}	35 {7}	0
2000	4 {2}	17 {5}	0
2000	?	23	?
2001	?	22	?

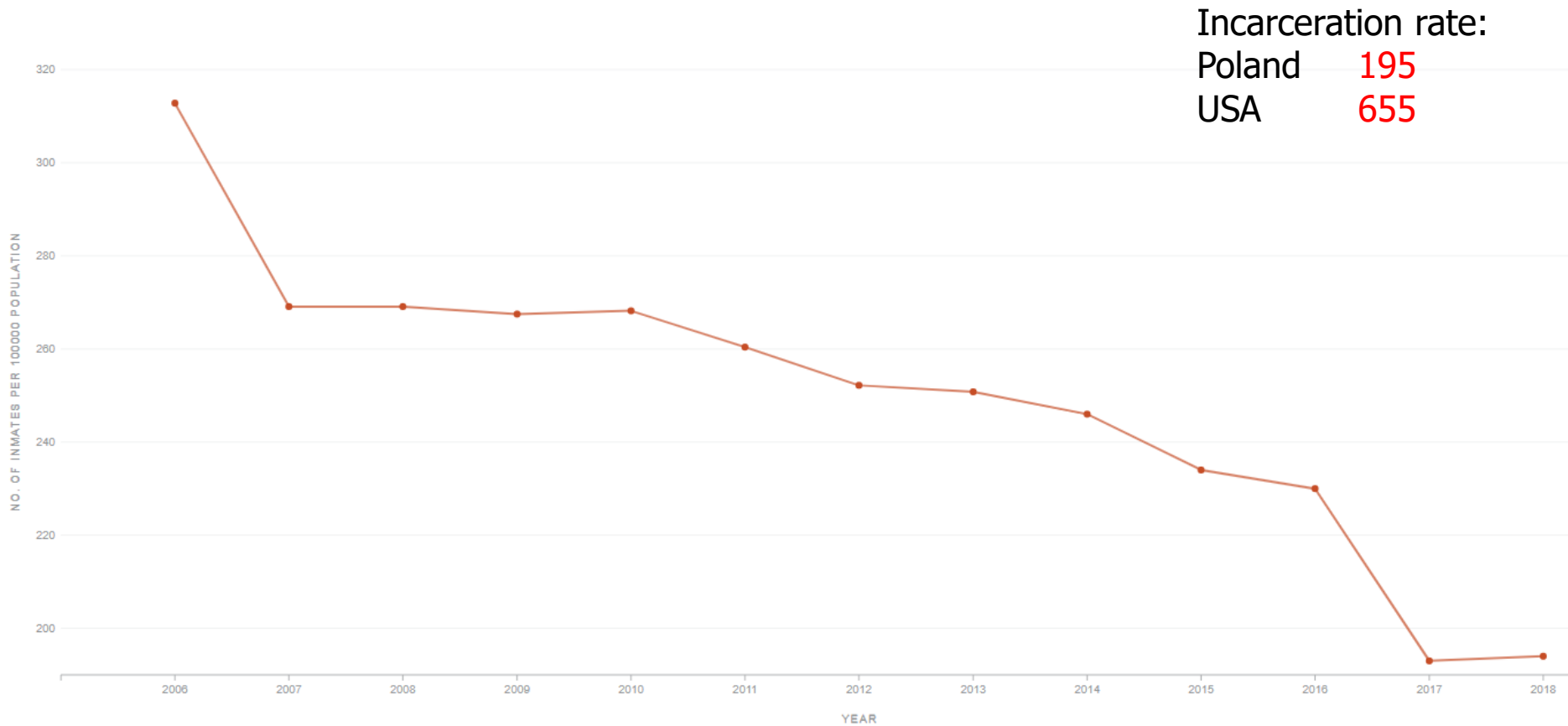
Year	Murder	Drug-related	Firearms
2007	1	2	0
2008	4	2	0
2009	1	3	1
2010	0	0	0
2011	2?	2	0?
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	2	0
2015	1	3	0
2016	2	2	0
2017	0	8	0
2018	0	9	0

# Homicide rate (per 100 000), Singapore



**0,2**  
(2018)

# Incarceration rate (per 100 000), Singapore



**194**  
**(2018)**

Źródło: <https://data.gov.sg/dataset/incarceration-rate>

# Wskaźniki uzależnienia oraz zgony związane z przedawkowaniem narkotyków w Singapurze i w USA

Wskaźniki uzależnienia:

Singapur: **30** na 100 tys. mieszkańców

USA: **600** na 100 tys. mieszkańców



**W USA w 2016 r. 63000 osób zmarło z przedawkowania narkotyków.**

The national U.S. drug overdose death rate is **19.8 per 100,000 people**. The rate of drug overdose deaths involving synthetic opioids other than methadone (drugs such as fentanyl, fentanyl analogs, and tramadol) doubled in a single year from 3.1 per 100,000 in 2015 to **6.2** in 2016. Rates of drug overdose deaths involving **heroin** increased from 4.1 in 2015 to **4.9** in 2016. Rates of drug overdose deaths involving natural and semisynthetic opioids increased from 3.9 in 2015 to **4.4** in 2016.



# Zabójstwa (na 100 tys. mieszkańców)

Kraj	2007	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Salwador	57,5	64,7	70,6	41,7	40,2	62,4	105,4	83,1	61,8	52,0
Jamajka	57,1	51,4	40,0	38,7	42,1	35,1	42,1	47,0	57,0	43,9
Honduras	46,5	76,1	85,1	84,3	74,3	66,9	57,5	56,5	41,7	38,9
RPA	36,9	30,8	29,8	30,6	31,7	32,6	33,8	34,0	35,9	36,4
Meksyk	7,9	22,0	22,9	21,5	18,8	16,1	16,5	19,3	24,8	29,1
Brazylia	23,4	22,0	24,2	26,5	26,8	28,6	28,4	29,7	30,5	27,4
Kolumbia	38,8	33,7	34,8	35,1	32,6	27,9	26,5	25,5	24,9	25,3
Rosja	12,3	11,6	11,3	11,3	11,2	11,5	11,6	11,0	9,2	8,2
<b>Świat</b>	<b>6,0</b>	<b>6,1</b>	<b>6,2</b>	<b>6,2</b>	<b>6,1</b>	<b>6,1</b>	<b>6,0</b>	<b>6,0</b>	<b>6,1</b>	<b>5,8</b>
USA	5,7	4,8	4,7	4,7	4,5	4,5	5,0	5,4	5,3	5,0
Francja	1,6	1,3	1,4	1,2	1,2	1,2	1,6	1,4	1,3	1,2
Wielka Brytania	1,4	1,2	1,0	1,0	0,9	0,9	1,0	1,2	1,2	1,2
Szwecja	1,2	1,0	0,9	0,7	0,9	0,9	1,1	1,1	1,1	1,1
Niemcy	0,9	1,0	0,9	0,8	0,8	0,9	0,8	1,2	1,0	0,9
<b>Polska</b>	<b>1,4</b>	<b>1,0</b>	<b>1,1</b>	<b>1,1</b>	<b>0,8</b>	<b>0,7</b>	<b>0,8</b>	<b>0,7</b>	<b>0,8</b>	<b>0,7</b>
Szwajcaria	0,7	0,7	0,6	0,6	0,7	0,5	0,7	0,5	0,5	0,6
Norwegia	0,6	0,6	2,2	0,5	0,9	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5
Japonia	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3
Singapur	0,4	0,4	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2

Intentional homicide is defined as unlawful death purposefully inflicted on a person by another person.

Źródło: World Bank 2018 i UNODC 2020 (dla roku 2018).



# Rabunek (na 100 tys. mieszkańców)

Kraj	2003	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgia	..	218	248	231	205	195	179	164	154
Francja	207	192	191	195	195	178	163	162	154
Hiszpania	..	181	188	207	185	153	140	135	132
Wielka Brytania	196	137	133	115	102	87	88	102	131
USA	142	119	114	113	109	101	102	103	99
Szwecja	96	98	103	97	87	86	87	87	87
Włochy	72	81	98	105	107	98	59	55	51
Niemcy	73	60	60	61	59	56	55	52	47
Niderlandy	128	97	92	88	78	61	57	53	47
<b>Polska</b>	<b>134</b>	<b>50</b>	<b>46</b>	<b>43</b>	<b>32</b>	<b>24</b>	<b>27</b>	<b>25</b>	<b>21</b>
Szwajcaria	60	56	66	76	39	29	22	22	21
Norwegia	32	34	33	30	33	21	18	15	15

Robbery - means unlawfully taking or obtaining property with the use of force or threat of force against a person with intent to permanently or temporarily withhold it from a person or organization.

# Włamania (na 100 tys. mieszkańców)


Kraj	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Dania	1939	1740	1643	1442	1400	1229	1113	1053
Austria	1283	792	775	815	1037	992	912	920
Szwecja	1029	987	996	923	888	916	922	905
Belgia	894	836	886	924	896	859	777	..
Szwajcaria	833	797	824	921	848	776	634	555
Niderlandy	1707	1754	1817	1787	715	612	570	497
Francja	512	521	546	573	603	591	588	592
Niemcy	478	492	521	531	539	548	567	526
USA	719	702	701	672	611	538	495	469
Hiszpania	412	427	360	346	357	475	423	420
Norwegia	490	436	363	347	310	290	..	..
<b>Polska</b>	<b>353</b>	<b>365</b>	<b>354</b>	<b>335</b>	<b>310</b>	<b>281</b>	<b>249</b>	<b>210</b>

Burglary - means gaining unauthorized access to a part of a building/dwelling or other premises with or without the use of force against the building/dwelling, with intent to commit theft or when actually committing theft.

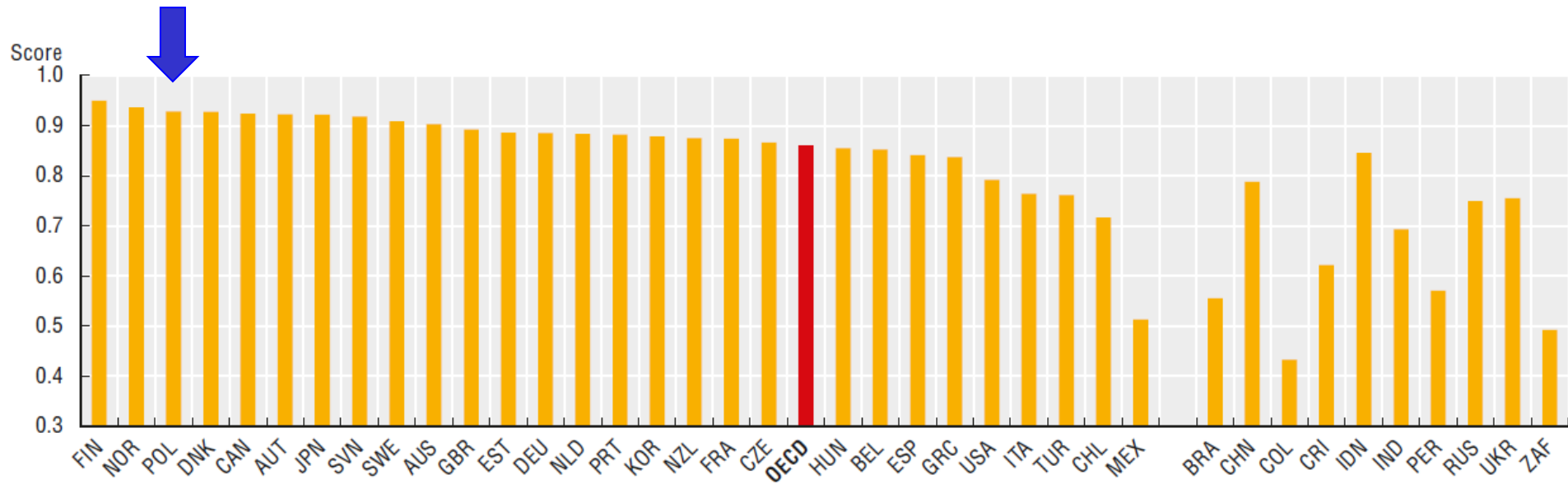
# Wskaźniki przestępczości oraz ocena wymiaru sprawiedliwości w Polsce

Poland

37th/141

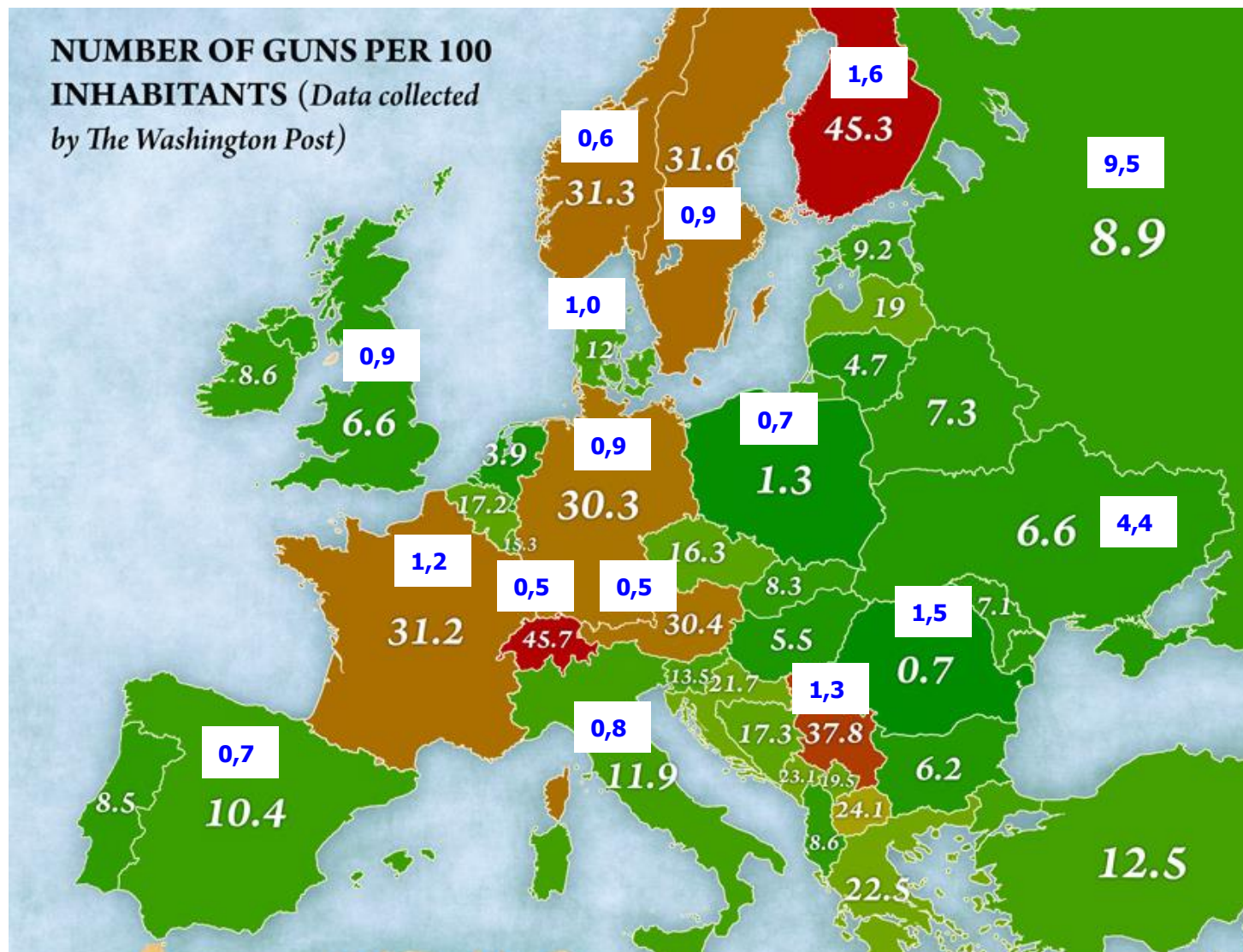
Index Component	Value	Score *	Rank/141	Best Performer
 <b>1st pillar: Institutions</b> 0–100	-	56.4 ↓	60	Finland
<b>Security</b> 0–100	-	79.7 ↑	52	Finland
1.01 Organized crime 1–7 (best)	5.1	68.6 ↑	46	Finland
1.02 Homicide rate per 100,000 pop.	0.8	99.0 ↓	26	Multiple (14)
1.03 Terrorism incidence 0 (very high) -100 (no incidence)	99.9	99.9 =	57	Multiple (25)
1.04 Reliability of police services 1–7 (best)	4.1	51.5 ↑	83	Finland
<b>Social capital</b> 0–100	-	49.4 ↓	76	New Zealand
1.05 Social capital 0–100 (best)	49.4	49.4 ↓	70	New Zealand
<b>Checks and balances</b> 0–100	-	45.8 ↓	89	Finland
1.06 Budget transparency 0–100 (best)	59	59.0	30	Multiple (2)
1.07 Judicial independence 1–7 (best)	2.7	27.7 ↓	118	Finland
1.08 Efficiency of legal framework in challenging regulations 1–7 (best)	2.5	25.3 ↑	121	Finland
1.09 Freedom of the press 0–100 (worst)	28.9	71.1 ↓	48	Norway
<b>Public-sector performance</b> 0–100	-	51.5 ↑	66	Singapore
1.10 Burden of government regulation 1–7 (best)	2.9	31.4 ↑	113	Singapore
1.11 Efficiency of legal framework in settling disputes 1–7 (best)	3.0	33.8 ↑	107	Singapore
1.12 E-Participation 0–1 (best)	0.89	89.3 =	31	Multiple (3)
<b>Transparency</b> 0–100	-	60.0 =	34	Denmark
1.13 Incidence of corruption 0–100 (best)	60.0	60.0 =	34	Denmark

# Efektywna kontrola przestępczości , 2016



“Crime is effectively controlled” measures the prevalence of common crimes, including homicide, kidnapping, burglary and theft, armed robbery and extortion, as well as people’s general perceptions of safety in their communities.

# Liczba sztuk broni na 100 mieszkańców



wskaźnik zabójstw na 100 tys. mieszkańców (2014)

# Masowe strzelaniny w Europie, 1987-2015

Date	Place	Shot dead	Legal status of Firearms and Perpetrators	
24 Feb 2015	Uherský Brod, Czech Republic	8 + 1	Legal pistols, licensed gun owner	16,3
9 Apr 2013	Velika Ivanča, Serbia	13 + 1	Registered pistol, licensed gun owner	37,8
22 Jul 2011	Oslo, Norway	69	Legal firearms, licensed gun club member	31,3
30 Aug 2010	Bratislava, Slovakia	7 + 1	Legal assault rifle, licensed gun club member	8,3
2 Jun 2010	Cumbria, England	12 + 1	Legal rifle & shotgun, licensed gun owner	6,6
11 Mar 2009	Stuttgart, Germany	15 + 1	Legal handgun, father a pistol club member	30,3
23 Sep 2008	Kauhajoki, Finland	10 + 1	Legal handgun, licensed pistol club member	45,3
7 Nov 2007	Tuusula, Finland	8 + 1	Legal handgun, licensed pistol club member	45,3
15 Oct 2002	Chieri, Italy	7 + 1	Legal guns, licensed gun collector	11,9
26 Apr 2002	Erfurt, Germany	16 + 1	Legal guns, licensed pistol club member	30,3
27 Mar 2002	Nanterre, France	8	Legal guns, licensed pistol club member	31,2
27 Sep 2001	Zug, Switzerland	14 + 1	Legal guns, licensed pistol owner	45,7
9 Nov 1999	Bielefeld, Germany	7 + 1	Unconfirmed – pistol, most likely unlawfully held	30,3
13 Mar 1996	Dunblane Scotland	17 + 1	Legal guns, licensed pistol club member	6,6
19 Aug 1987	Hungerford, England	16 + 1	Legal guns, licensed pistol club member	6,6
<b>Total victims + perpetrators shot:</b>		<b>227 + 13</b>		

'Mass Shooting' is defined here as a multiple homicide committed by one or more perpetrators in which seven or more victims died by gunshot in proximate events in a civilian setting not involving terrorism and where one or more firearms were the primary cause of death, not counting any perpetrators killed by their own hand or otherwise.

# Strzelanina w Las Vegas (1.10.2017)

89,0

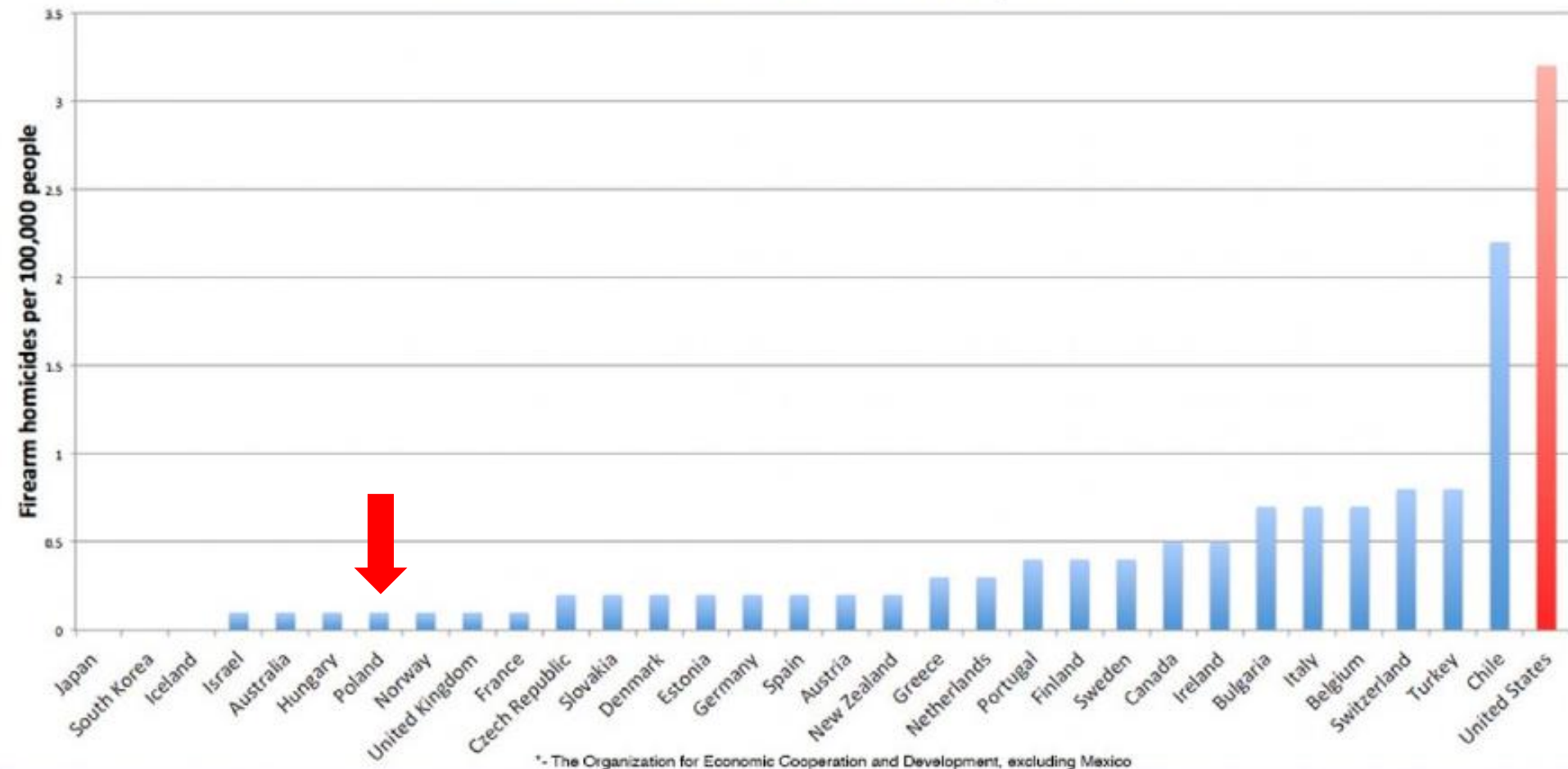


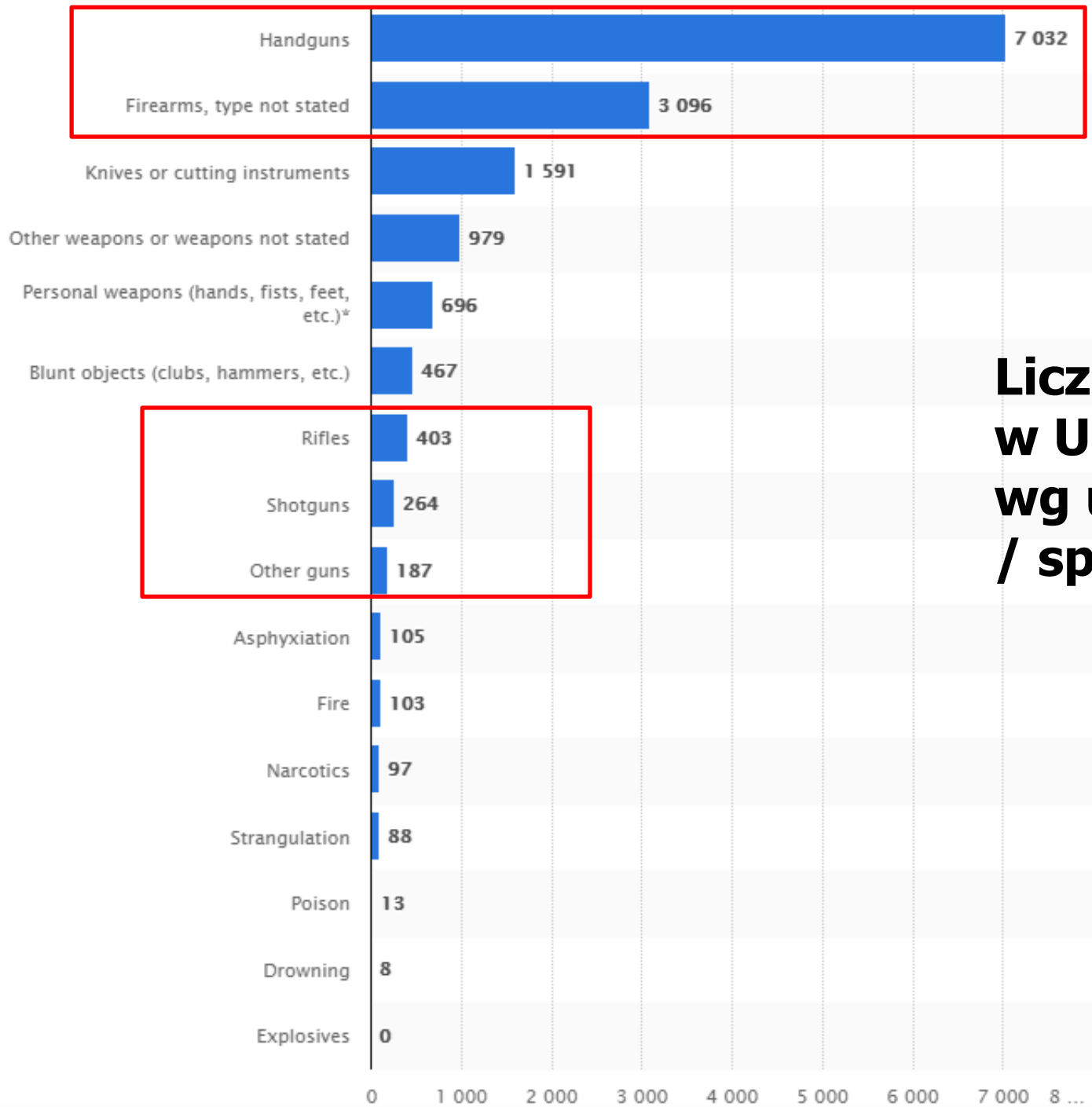
Zamachowiec Stephen Paddock strzelał z Hotelu Mandalay Bay do uczestników festiwalu. W wyniku zamachu zginęło **58 osób**, a **546 osób** zostało rannych.



# Morderstwa przy użyciu broni palnej w krajach OECD

Gun-related murder rates in the developed world \*



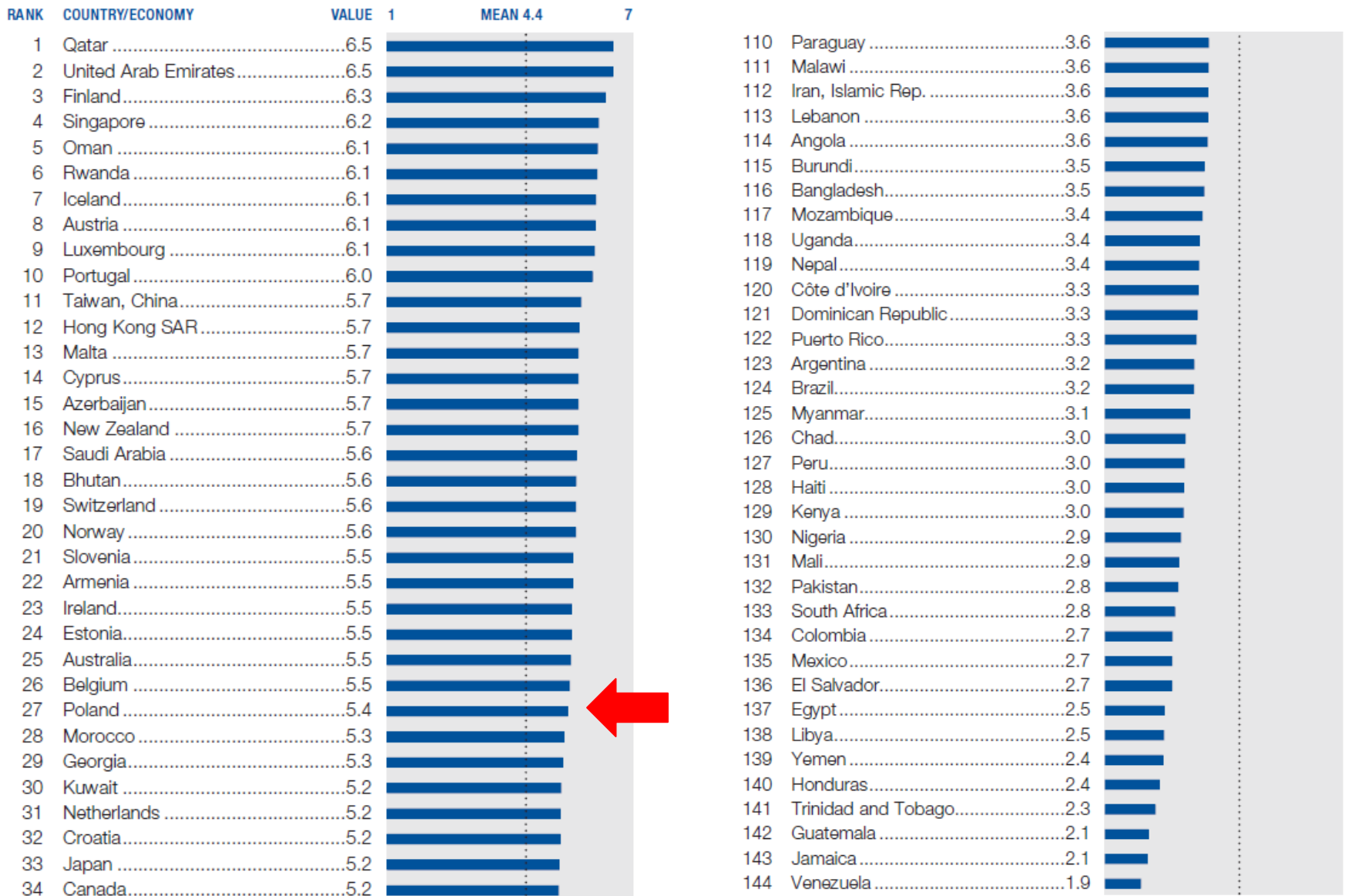


## Liczba zabójstw w USA w 2017 r., wg użytej broni / sposobu

Źródło: [www.statista.com](http://www.statista.com), 2018.

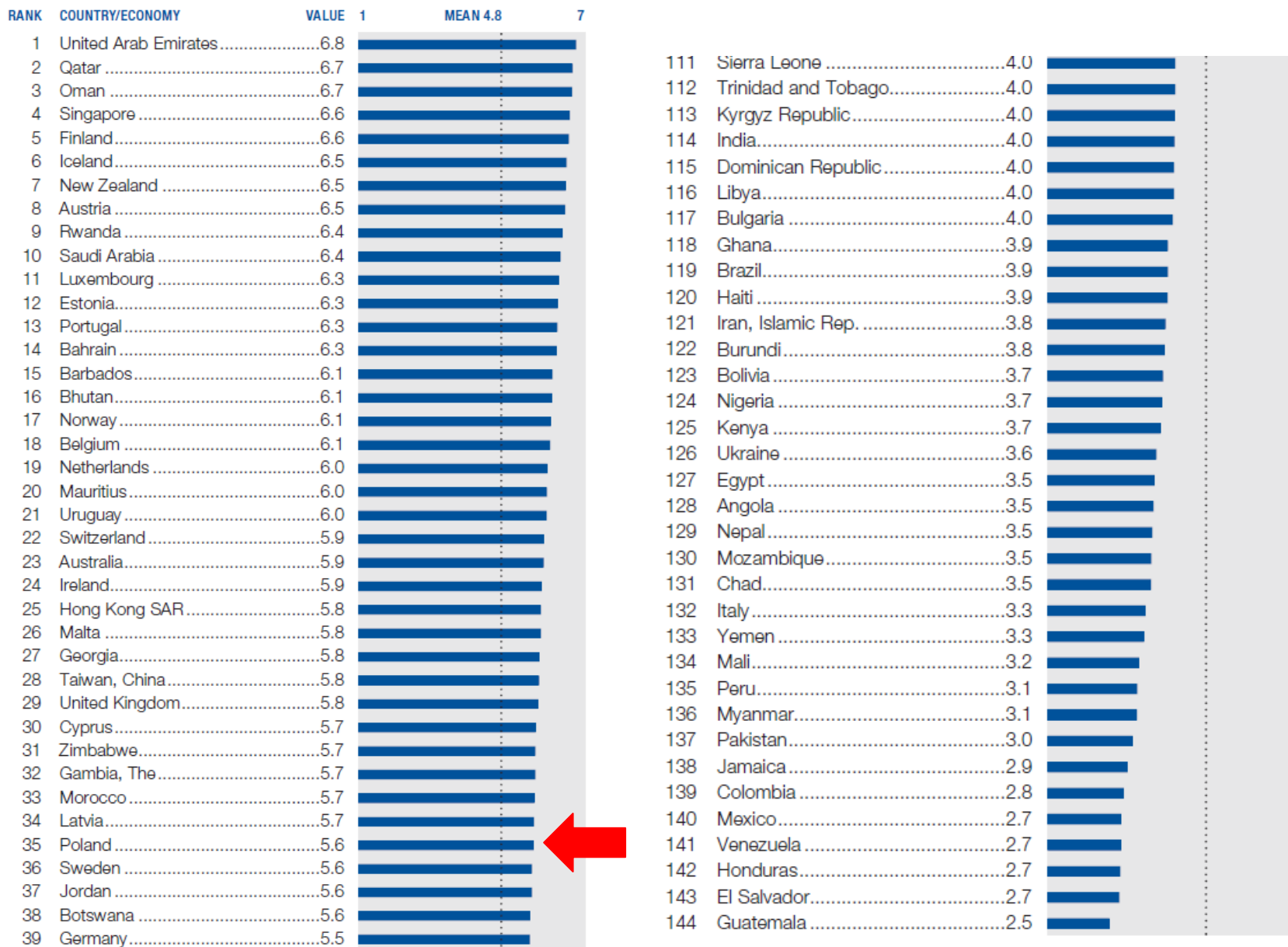
# Koszty przestępczości dla biznesu (WEF)

In your country, to what extent does the incidence of crime and violence impose costs on businesses? [1 = to a great extent; 7 = not at all] | 2013–14 weighted average



# Koszty przestępczości zorganizowanej dla biznesu (WEF)

In your country, to what extent does organized crime (mafia-oriented racketeering, extortion) impose costs on businesses? [1 = to a great extent; 7 = not at all] | 2013–14 weighted average



2019:  
5,1 pkt.  
/ 46 m.